

Marjo Tauriainen

ERGONOMINEN JA ESTEETTINEN SÄNKY

Opinnäytetyö 2016

Muotoilu / puumuotoilu

Huhtikuu 2016

KYAMK
University of Applied Sciences

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Marjo Tauriainen	Muotoilija	Huhtikuu 2016
Opinnäytetyön nimi		
Ergonominen ja esteettinen sänky		44 sivua 29 liitesivua
Toimeksiantaja		
Kiteen Huonekalutehdas Oy		
Ohjaaja		
Lehtori Pasi Jaskari		
Tiivistelmä		
<p>Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella puinen parisänky Kiteen Huonekalutehtaalle. Tavoitteena oli suunnitella sänky, joka sopisi heidän mallistoonsa ja olisi mahdollista ottaa tuotantoon. Kiteen Huonekalutehdas Oy valmistaa koivusta kauniita ja laadukkaita huonekaluja. Heidän tuotantoonsa kuuluvat esimerkiksi: sängyt, yöpöydät, pöydät, lipastot, sohvapöydät ja seniorihuonekalut. Kiteen Huonekalutehtaan mallistoa on myynnissä yksittäisillä huonekaluliikkeillä ja huonekaluketjuilla.</p> <p>Opinnäytetyö on produktiivinen ja sisältää aiheeseen liittyvää tiedonhankintaa, tutkimusosion ja selostuksen suunnitteluvaiheista. Tiedonhankinnassa on selvitetty käsitteitä ergonominen ja esteettinen. Tässä osiossa on myös perehdytty sängyn historiaan Suomessa.</p> <p>Tutkimusmenetelminä käytettiin haastattelua ja vertailua markkinoilla oleviin tuotteisiin. Haastattelun kohteena on kolme eri ammattialan edustajaa, joille kuitenkin kaikille on yhteistä ergonomia ja esteettisyys. Vertailua on tehty kesällä 2015 Vantaan asunomessuilla ja syksyllä Habitare-messuilla Helsingissä.</p> <p>Suunnitteluvaiheissa käydään läpi suunnittelun etenemistä. Jokaisen suunnitteluvaiheen jälkeen on käyty keskustelua asiakkaan kanssa ja saadun palautteen perusteella on lähdetty seuraavaan suunnitteluvaiheeseen.</p> <p>Suunnittelun lopputuloksena on syntynyt persoonallinen, kaunis, puinen sänky, joka sopii asiakkaan mallistoon.</p>		
Asiasanat		
sänky, ergonominen, esteettinen, sängyn historia, suunnittelu, muoto, trendi		

Author (authors)	Degree	Time
Marjo Tauriainen	Designer	April 2016
Thesis Title Ergonomic and aesthetic bed		44 pages 29 pages of appendices
Commissioned by Kiteen Huonekalutehdas Oy		
Supervisor Pasi Jaskari, Senior Lecturer		
Abstract <p>The objective of this thesis was to design a wooden double bed for Kiteen Huonekalutehdas Oy. The target was to design a bed which would be suitable for their collection and they could take it to their production. Kiteen Huonekalutehdas Oy is manufacturing their products from birch, and they are beautiful and of high quality. They are producing for example, beds, bedside tables, tables, chest-of-drawers, sofas and furniture for seniors.</p> <p>The aspect of this thesis is productive and includes search of information for the topic, research part and description of the design process. In the theory part the ergonomic and aesthetic are explained. The history of bed in Finland was told in this part too.</p> <p>Interviewing and comparison of the product on the market were used as research methods. The interview focused on three different professionals who everyone have to think ergonomic in their profession. Comparison was done in the Vantaa housing fair in summer 2015 and Habitare-fair Helsinki in autumn 2015.</p> <p>The design process includes all the design phases. After every design phase there was dialogue with the commissioner and on the basis of the feedback the next design phase has started.</p> <p>The result of the design is a personal, beautiful, wooden bed, which is suitable for the commissioner's collection.</p>		
Keywords bed, ergonomic, aesthetic, history of bed, design, form, trend		

SISÄLLYS

KÄSITTEET.....	6
1 JOHDANTO.....	7
2 PROJEKTI JA SIIHEN LIITTYVIEN KÄSITTEIDEN TARKEMMAT SELOSTUKSET ...	8
2.1 Kiteen Huonekalutehdas Oy	8
2.2 Sängyn historiaa	9
2.3 Ergonomiasta.....	13
2.4 Esteettisyydestä.....	15
3 KÄSITEKARTTA JA VIITEKEHYS.....	18
4 TUTKIMUSMENETELMÄT	20
4.1 Haastattelut	20
4.2 Haastattelun tulokset	21
4.3 Vertailu olemassa oleviin tuotteisiin	22
4.4 Vertailun tulokset	23
5 SUUNNITTELUVAIHEET	26
5.1 Luonnokset 1	26
5.2 Luonnokset 2	30
5.3 Luonnokset 3	31
5.4 Hyväksytty suunnitelma 1	32
5.5 Hyväksytty suunnitelma 2	34
5.6 Lopullinen suunnitelma	35
5.7 Prototyyppi.....	37
6 LOPPUPÄÄTELMÄT	39
6.1 Aikataulu.....	39
6.2 Tutkimus	39
6.3 Yhteistyö.....	40
6.4 Itsearviointi	40
LÄHTEET.....	41
KUVALUETTELO	43

LIITTEET

Liite 1. Haastattelun kysymykset ja vastaukset

Liite 2. Asuntomessut Vantaalla 2015

Liite 3. Luonnokset 1

Liite 4. Luonnokset 2

Liite 5. Luonnokset 3

Liite 6. Hyväksytty suunnitelma 1

Liite 7. Lopullinen suunnitelma

Liite 8. Tehtaan arvio

KÄSITTEET

Asiakas

Client

Kiteen Huonekalutehdas Oy

Ergonominen

Ergonomic

Kalusteen suunnitteleminen/ valmistaminen ihmisen anatomialle sopivaksi, hyvää tekeväksi (Ergonominen 2016).

Esteettinen

Aesthetic

Ulkonäöltään katsojaa miellyttävä, kaunis, kiinnostava (Esteettinen 2016).

Kiteen Huonekalutehdas Oy

Kiteeläinen huonekalutehdas, jonka perusta on luotu jo 1920-luvulta Sortavassa. Yritys valmistaa kalusteita pääasiassa koivusta. Valikoimiin kuuluvat mm. sängyt, lipastot, yöpöydät, pöydät, sohvut, seniorihuonekalut. (Kiteen Huonekalutehdas 2015.)

Muotoilu

Design

Kalusteen muodon, toiminnallisuuden suunnittelu. Tuotteen muotoilussa huomioon otettavia asioita: toimivuus, ergonomia, ulkonäkö, käytettävyys, tuoteturvallisuus, ympäristönäkökohdat, kustannustehokkuus tai brändi. (Muotoilu 2016.)

Sänky

Bed

Huonekalu nukkumista, lepäilyä varten (Sänky 2016).

1 JOHDANTO

Koska opiskelun erikoistumisalani on puumuotoilija, etsin opinnäytetyön aiheksi jotain perinteistä puista huonekalua. Sain vinkin opiskelijatoverilta Kiteen Huonekalutehtaasta, ja sain kuulla että he etsivät uusia ideoijia. Otin kesällä 2015 yhteyttä sähköpostitse Kiteen Huonekalutehtaan toimitusjohtaja Raakel Tiihoseen ja kysyin mahdollisuudesta tehdä heille opinnäytetyö. Raakel Tiihonen soittikin minulle ja kertoi olevansa kiinnostunut asiasta ja kertoi, että heille on aiemminkin tehty opinnäytetöitä. Sovimme hänen kanssa tapaamisesta kesäkuulle 2015, ja että tekisin jo tähän tapaamiseen heille luonnoksia sängyistä, yöpöydistä tai lipastoista.

Yritin luonnostella aluksi sänkyjä, yöpöytiä ja myös lipastoja, mutta totesin sen olevan liian suuri skaala siinä tilanteessa ja keskityin sitten vain luonnostelemaan sänkyjä.

Tuolloin ensimmäisessä tapaamisessa kesäkuussa Kiteen Huonekalutehtaalla sovimme, että teen heille opinnäytetyön, ja sen aiheena on sänky, joka sopisi heidän valikoimaansa ja jonka he mahdollisesti voisivat ottaa tuotantoon.

Tämä opinnäytetyö on produktiivinen. Alussa teoriaosassa kerrotaan projektista lyhyesti ja esitellään asiakas, Kiteen Huonekalutehdas Oy. Sen jälkeen on lyhyt esitys sängyn historiasta, keskittyen historiaan Suomessa. Historia osuuden jälkeen selvitetään tarkemmin, mitä tarkoittavat käsitteet ergonominen ja esteettinen. Tästä siirrytään käsitekarttaan ja viitekehykseen, joissa on ergonomian ja esteettisen lisäksi muita tärkeitä tähän työhön liittyviä käsitteitä, jotka sänkyä suunniteltaessa ovat olleet lähtökohtina. Seuraavana on vuorossa tutkimuksellinen osio, jossa tutkitaan haastatteluin minkälainen sänky on ergonominen ja esteettinen haastateltavien mielestä. Lisäksi tässä osiossa on vertailtu markkinoilla olevia sänkyjä. Vertailua on tehty asuntomessuilla Vantaalla heinäkuussa 2015 ja Habitare messuilla Helsingissä syyskuussa 2015. Lopussa esitellään suunnitteluvaiheet: luonnosvaiheet 1, 2 ja 3, hyväksytyt suunnitelmat, prototyyppi ja loppupäätelmät.

2 PROJEKTI JA SIIHEN LIITTYVIEN KÄSITTEIDEN TARKEMMAT SELOSTUKSET

Tavoitteena oli suunnitella sänky Kiteen Huonekalutehtaalle. Sänky on tarkoitettu saadaan myös tuotantoon. Tein sängyistä luonnoksia, joita asiakkaan edustajat kävivät tahollaan läpi. Heidän mielestään kiinnostavinta luonnosta alettiin viedä eteenpäin tarkennetuilla suunnitelmilla, joskin tämäkin suunnitelma vaihtui toiseen suunnitelmaan. Tein lopulliseen suunnitelmaan myös mittapiirustukset. Asiakas valmisti sängystä prototyypin, jotta tuotteesta saisi paremmin käsityksen ja sitä voisi myös tarjota eteenpäin ostajille ja kysyä heidän kiinnostustaan tuotteesta.

2.1 Kiteen Huonekalutehdas Oy

Kiteen Huonekalutehdas on saanut alkunsa 1920-luvulla Sortavalassa. Vuodesta 1945 tehdas on toiminut Kiteellä. Tehdas työllistää tällä hetkellä noin 20 ihmistä. Toimitusjohtajana toimii Raakel Tiihonen ja mukana toiminnassa on myös hänen kaksi poikaansa.

Heidän tuotteisiinsa kuuluvat muun muassa sohvut, tuolit, pöydät, lipastot, vitriinit, tv-tasot, vaatekaapit, yöpöydät, sängyt (kuva 1), sängynpäädyt, lasten sängyt ja moottoripohjat. Lisäksi heillä on valikoimassa erityiset seniorituotteet, kuten sängyt, yöpöydät ja muut seniorikansalaista helpottavat kalusteet.

Kuva 1. Matinea-sänky (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Tuotteet tehdään pääosin koivusta ja ne ovat väriltään joko koivun värisiä, valkoisia, mustia tai pähkinänruskeaksi petsattuja. Heidän tuotteita myyvät yksityiset huonekaluliikkeet ja huonekaluketjut. (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2015.)

Kiteen Huonekalutehtaalla on käytössään monipuoliset ja modernit puuntyöstölaitteet ja CNC-koneet. Uusimpana laitteena heillä on maalausrobotti. (Tiihonen 16.6.2015.)

2.2 Sängyn historiaa

Koska opinnäytetyön aiheena on suunnitella sänky, on syytä perehtyä myös sängyn historiaan Suomessa.

Jo luolissa tai kodassa asuneet esi-isämme pehmensivät makuusijojaan lattialla eläinten taljoilla ja oljilla. Pääsemme vielä tähän tunnelmaan telttaretkellä nukkumalla ohuella retkipatjalla. Pian kuitenkin ihminen ymmärsi nostaa nukkumapaikkansa lattiatasosta ylemmäs jo kylmyyden karkottamiseksi ja eläinten pääsyn estämiseksi makuusijaan.

Jo rautakaudella (500 eKr-1300 jKr.), suomalaisten hirsiasumusten tullessa yleisimmiksi, pirtteihin tehtiin seinään kiinnitettäviä makuulavoja. Makuulavat olivat alussa yksinkertaisia, laudoista vierekkäin aseteltuja ja sijaitsivat huoneen nurkassa toisesta päästä kiinnitettynä seinään ja yhden tolppajalan varassa. Makuulavat kehittyivät ja niitä alettiin tehdä kiinteällä kulmatolpalla, joka oli usein matala ja sen päässä oli veistetty nuppi. Korkeimmat kulmatolpat saattoivat kuitenkin ylettyä kattoon asti. Makuulavoihin lisättiin myös pätylauta ja sivulauta petivaatteiden putoamisen ehkäisemiseksi. Makuulavoja alettiin myös koristella koristeleikkauksin. (Sammallahti & Lehto 2006, 14, 22, 26.)

Ensimmäisiä lattiatason yläpuolella olevia nukkumapaikkoja tuvassa tai pirtissä olivat myös penkit. Myös uuninpankolla nukuttiin. (Niiranen 1981, 169.)

Makuulavojen jälkeen yleistyivät tolppasängyt 1600 - 1700-luvulla. Tolppasängy oli jo irrallinen huonekalu. Ominaispiirteenä tolppasängylle olivat tolppamaiset jalat, jotka nousivat yleensä reunoja ylemmäksi ja sängyn reunat olivat kiinnitetyt luutinkiliitoksin jalkoihin ja pätyyn kiinni (kuva 2). Luutinkiliitos on meille tutumpi pirttipöydän välipuun ja jalkojen liitoksena.

Tolppasängyt olivat yleensä kahden hengen sänkyjä. Tolppasängyt olivat useimmiten maalaamattomia, mutta eri puolilla Suomea sängyt voitiin koristella kullekin alueelle ominaisin koristein, myös päädyt ja reunat saivat omat muotonsa alueellisesti. (Sammallahti & Lehto 2006, 33, 37, 38, 43.)

Katoksellinen pylvässänky (kuva 2) on varmasti meille tutumpi noista edellä kerrotuista, ainakin amerikkalaisista elokuvista. Pylvässänkyjä oli kuitenkin myös Suomessa 1700-luvulla. Pylvässängyssä oli korkeat jalat ja päädyt. Vaikka nimi on katoksellinen pylvässänky, katosta ei saattanut olla ollenkaan. Sivuilla olivat verhot, joiden tarkoitus oli estää kylmän pääseminen sänkyyn, mutta myös yksityisyyden suojaaminen. Pylvässängyt olivat tarkoitettu kahdelle nukkujalle (Sammallahti & Lehto 2006, 53). Sängyt saattoivat olla koristeltuja ja verhoiltuja näyttävästi (Niiranen 1981, 169).

Kuva 2. Pylvässänky (Istuva 2015)

Kerrossängyt yleistyivät Suomessa 1700-luvulla ja niiden on sanottu olevan enemmän länsisuomalaista perinnettä. Kerrossängyt olivat seinään kiinnitettyjä tai omilla jaloillaan seisovia. Niissä käytettiin myös sivuverhoja, jotka saattoivat olla värikkäitä raanuja. Sängyt olivat joko päädyistä umpinaisia tai avoimia. Myös kaksoiskerrossänkyjä tehtiin, mikä tarkoitti kahta kerrossänkyä peräkkäin seinän vieressä. Kerrossängyt saatettiin koristella, reunoja muotoilla ja

jalkoja kevennettiin alaspäin kapeneviksi. Länsirannikolla oli myös kaappikerrossänkyjä (kuva 3), joka oli ulkonäöltään kuin suuri kaappi. (Sammallahti & Lehto 2006, 63, 74.)

Kuva 3. Kaappikerrossänky (Finna 2016)

Sivusta levitettävät sängyt tulivat 1800-luvulla, ne olivat malliltaan penkki-, tolppa- tai sohasänkyjä. Sohasängyissä oli selkänoja, jalat, käsinojat ja kova kansi.

Kansi otettiin pois ja sänky levitettiin yöksi. Sänky oli tarkoitettu kahdelle nukkuja, mutta siinä mahtui nukkumaan useampikin lapsi. Tuolloin kustavilaisena aikana selkänojat muotoiltiin erilaisin koristeleikkauksin. (Sammallahti & Lehto 2006, 81, 109.) Sängyt maalattiin ja väreinä olivat helmenharmaa, sininen, keltainen tai ruskea (Niiranen 1981, 171).

1800-luvulla yleistyivät myös päästävedettävät sängyt, joita vielä tänäkin päivänä käytetään lasten sänkyinä. Myös rautasänkyjä oli jo 1800-luvulla. (Niiranen 1981, 171.) Hetekaa (kuva 4) alettiin valmistaa 1932 ja se oli suomalaisen Helsingin Teräshuonekalutehtaan keksintö, jonka nimestä sängyn nimi on lyhennelmä. Heteka on valmistettu teräputkista ja siinä on teräsverk-

kopohja. Heteka oli kahden hengen sänky, jossa toinen sänky meni toisen sisään, huonetilaa säästäen. Tuon ajan ongelmana oli kodeissa luteet ja hetekan liukkaat teräsputkijalat estivät luteiden pääsyn sänkyyn. (Heteka, 2015)

Kuva 4. Heteka (Finna 2016)

Vesisänky oli 1980-luvun menestystuote ja niitä myytiin kymmeniä tuhansia vuodessa. Sen sanottiin olevan selän ergonomialle hyväksi, mutta useat palasivat takaisin tavallisiin patjoihin samasta syystä. (Vesisänky 2015.)

1990-luvulla yleistyivät jenkkisängyt tai runkopatjasängyt, jotka koostuivat patjasta ja jaloista. Patja on jousitettu ja jalat voivat olla puuta tai metallia. Usein niissä on myös erillinen pääty, joka on usein pehmustettu.

Tänä päivänä yleistynyt moottorisänky koostuu patjasta, jossa on sisällä mekanismi, jota voidaan sähköisesti säätää eri asentoihin.

Onneksi on vielä perinteisten puisten sänkyjen valmistajia, kuten Kiteen Huonekalutehdas Oy. Kaunis puinen sänky on makuuhuoneen kuningas, jokaisen oman väri- tai muotomaailman mukainen.

2.3 Ergonomiasta

Ergonomia voidaan määritellä eri tavoin. Yksi ergonomian määritelmä on: työn menetelmien, välineiden ja ympäristön muokkaaminen ihmiselle sopivaksi (Ergonomia 2016).

Toisessa määritelmässä ergonomian sanotaan tarkoittavan asentojen, liikkeiden ja kuormien vaikutusta ihmisen kehoon, jossa vaikuttavina tekijöinä on ihmisen oma rakenne ja sen suhde oleskelu- ja toimintaympäristöön. (Ylinen 2015, 8.)

Yleensä puhutaan työn ergonomiasta, jota on tutkittu enemmän kuin nukkumisergonomiaa. Työasentoihin ja työn tekemiseen liittyviin välineisiin on kiinnitetty paljon huomiota ja niihin on saatu paljon ohjeita. Nukkumisen on ajateltu olevan jokaiselle ihmiselle luontainen ominaisuus ja sen ergonomiaa ei juuri-kaan ole tutkittu. Nukkumisasentojen lisäksi nukkumisympäristö, sängyt, vuodevaatteet, tyynyt ja patjat kuuluvat nukkumisergonomiaan. (Ylinen 2015, 10.)

Nukkuminen on tärkeää iästä riippumatta ihmisen aivoille ja koko elimistölle ja unettomuus vaikuttaa ihmiseen monella tavalla. Unettomuus vaikuttaa aivoihin, jotka ohjaavat koko ihmisen toimintaa. Unettomuus vaikuttaa esimerkiksi seuraavasti: tasapainoaistiin, liikkeiden hallintaan, joka lisää onnettomuusris-kiä ja kaatumisia, keskittymiskyky heikkenee, joka vaikuttaa työtehoon, muis-tin huononemiseen, immuunijärjestelmän heikentymiseen ja aineenvaihduntaa säätelevien neurohormonien eritykseen eli lihomiseen. (Ylinen 2015, 11.)

Nukkumiseen ja unettomuuteen vaikuttavina tekijöinä voivat olla jo mainitut nukkumisasennot, jotka voivat olla väärät, aiheuttavat kipua ja vaihtelevat yöllä vaikuttaen unen laatuun. Myös sängyllä, tyynyllä, patjalla, petivaatteilla, va-loisuudella, äänillä ja huoneilmalla (kuuma-kylmä) on suuri vaikutus uneen. (Ylinen 2015, 14.)

Tyynyn ja patjan valinnassa tulisi huomioida oma nukkuma-asento, paino ja se onko harteikas vai ei. Harteikkaan on syytä valita itselle korkeampi tyyny, jos patja on kova, ja pehmeällä patjalla nukuttaessa tyyny voi olla matalampi. Selällä, kyljellä tai mahallaan nukkuvan tulisi myös valita itselle näihin asentoihin sopivin tyyny. (Ylinen 2015, 38.)

Patjoja on erilaisia ja niiden rakenteella on suuri vaikutus nukkumisergonomiaan. Markkinoilla on jousitettuja patjoja, runkopatjasänkyjä ja peruspatjoja ilman jousia. Paremmissa jousitetuissa patjoissa ja runkopatjasängyissä jouset on pussitettu erikseen tai pystysuunnassa ja niissä on huomioitu vartalon eri alueiden painavuus (lantio, hartiat) eri vahvuisilla jousilla, kun taas halvemmissä patjoissa ja sängyissä jouset ovat koko patjan alueella saman vahvuisia. Paremmat patjat ja sängytkin on sarjatuotannossa tehty normaalipainoisille ja normaali pituisille, joten niissäkään ei hinta ole takeena sille, että se on juuri sopiva ostajalle. (Ylinen 2015, 130.)

Petauspatjalla on myös merkitystä nukkumisergonomiaan. Petauspatja vähentää pintapainetta kehoon. Paksulla petauspatjalla on paremmat painetta vähentävät ominaisuudet kuin ohuella. (Ylinen 2015, 152.)

Sängyn ergonomiasta puhuttaessa on huomioitava sängyn käyttäjä, eli se, onko hän lapsi, nuori, aikuinen, vanhus tai onko hänellä jokin fyysinen rajoite. Tässä opinnäytetyössä on keskitytty aikuisen sänkyyn, joka muokattuna sopii myös nuorille ja lapsille.

Sängyn ergonomiassa tulisi huomioida seuraavat seikat: sängyn oikea korkeus lattiasta (sängyn jalkojen korkeus), sängyn pohjan muoto tai muokattavuus (mahdollisesti moottori- tai säätösänky) tai pohjan materiaali. Voisi myös ajatella, että sängyn toiminnallisuus on osa sängyn ergonomiaa, jolloin kyseen tulevat esimerkiksi sänkyyn kytkeytyvät laitteet, lokerot, tasot ja pyörät.

Moottori- ja säätösängyjen kehittämisessä on myös huomioitu ihmisen uudet tarpeet, kuten lukeminen sängyssä, television katsominen tai kannettavan tietokoneen käyttäminen sängyssä. Säädeltävien sängyjen etuna on myös sängynpään nostamisen oloa helpottava vaikutus joissakin sairauksissa, kuten hengitystieinfektioissa tai närästyksessä. Myös jalkopään nostaminen helpottaa oloa joissakin sairauksissa. Moottorisängyjen toiminnoissa voi olla myös ei-toivottuja vaikutuksia sairaille ihmisille, esimerkiksi halvauspotilaille tai vanhuksille, joilla on makuuhaavoja, näille kohoasento saattaa pahentaa vaivoja. (Ylinen 2015, 162.)

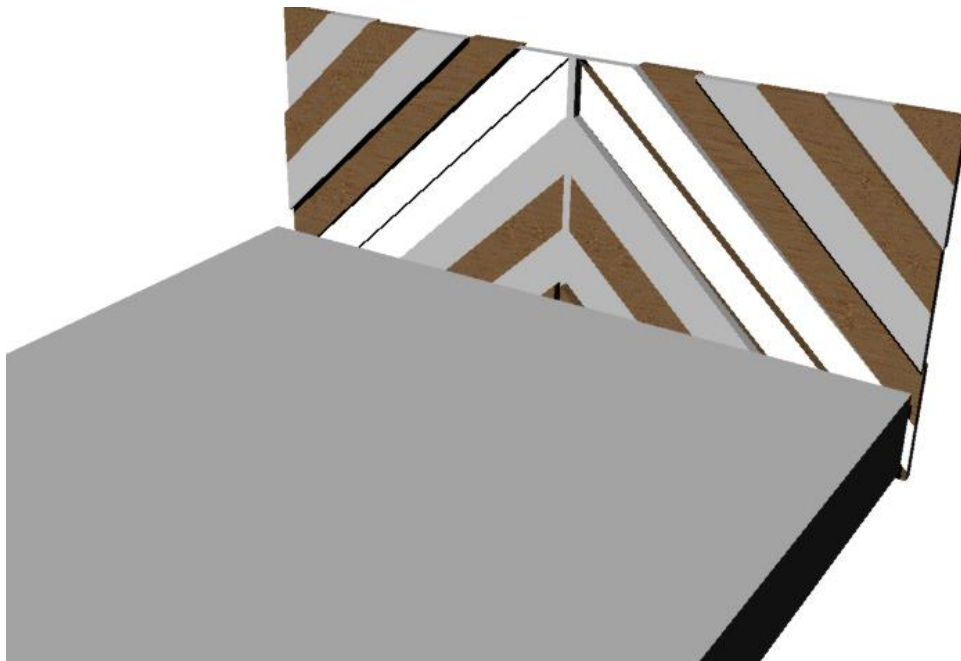
Kukin valitsee itselle ja lompakolleen sopivan hintaisen, hyvältä tuntuvan ja näyttävän sängyn ja siihen vuodevarusteet. Usein valinta on kiinni myös taloudellisesta tilanteesta, eli siis miten paljon pystyy sijoittamaan sänkyyn.

On hyvä muistaa, että nukumme kolmasosan elämästämme, joten (Unihäiriöt 2016) luulisi sängyn olevan meidän elämämme tärkein kaluste.

2.4 Esteettisyydestä

Estetiikka sana tarkoittaa: miellyttävää, kaunista, taiteellista. (Estetiikka, 2015) Esteettisyys tarkoittaa siis asian tai esineen kauneusarvoja, joita voi aistia näkemällä, mutta myös koskemalla, haistamalla ja kuulemalla. Toki myös hyvän ruuan maun voisi sanoa olevan esteettistä. Kauneusarvothan ovat jokaisella omanlaisensa, eli sanonta kauneus on katsojan silmässä, pitää kyllä paikkansa. Ihminen kyllä pystyy kouluttamaan itseään näkemään asioita eri tavoin, toisten näkökulmasta, mutta sisintä tyyliä tai makua ei mielestäni voi muuttaa.

Miten sitten voi yhdistää erilaiset kauneusarvot? Vai voiko niin tehdäkään? Toisesta ihmisestä kaunis on vanha lahonnut lato, mutta toisen mielestä se on ruma. Miten näitä kauneuskäsitteitä voi yhdistää? Olisiko esimerkiksi vanhasta ladonseinästä muokattavissa toista henkilöä miellyttävä esine, vaikkapa sängynpäätty (kuva 5).

Kuva 5. Sänky 1 (Marjo Tauriainen 2015)

Estetiikka on taidetta tutkiva tieteenala (Estetiikka 2015), mutta se on myös oppi järjestyksestä. (Teknillinen korkeakoulu ja Rakennustieto 1998, 24.)

Estetiikka voidaan jakaa kolmeen eri näkökulmaan: käytännöllinen, teoreettinen ja esteettinen. Käytännöllisellä näkökulmalla tarkoitetaan, esimerkiksi tässä sänkysuunnittelussa sitä, kuinka suunniteltu sänky soveltuu siihen, mihin sitä pääasiassa on tarkoitus käyttää, ja tässä tulee esille myös ergonomia.

Teoreettisessa näkökulmassa tarkastellaan sängyn rakennetta ja sen kestävyyttä. Esteettisessä näkökulmassa tarkastellaan sängyn kauneusarvoja, materiaalia, muotoja ja värejä. (Estetiikka 2015.)

Koska suunniteltavanani on puinen sänky, on syytä kertoa myös puun esteettisyydestä. Puuta voi tarkastella sen visuaalisen estetiikan kannalta ja minkälaista se on puumateriaalina. Puulajit herättävät erilaisia mielikuvia ja ilman puita ei ole metsää:

Mäntymetsän suorat männyt, ruskeat paljaat rungot ja tumman vihreät havut voivat olla rujoja ja pelottavia, suojaa antavia tai väreiltään rauhoittavia. Koirun valkea runko ja kirkkaan vihreät lehdet tuovat väistämättä mieleen Suomen kesän. Sen syksyllä poislähtevät lehdet muuttavat väriloistoaan ennen putoamistaan. Rungon silkkinen pinta on käsin kosketeltavan kaunis.

Kaunista on tiheän kuusimetsän taianomainen vihreä hämyinen tunnelma ja oksien kaunis rytmi. Puu materiaalina on kaunista työstämättömänäkin tai mitenkään käsittelemättömänä.

Kuva 6. Unique wall Texturing examples (Home Designing 2016)

Puumateriaalin käytöllä sisätiloissa (kuva 6) on todettu olevan myös positiivisia vaikutuksia terveyteen: se vaikuttaa sisäilman laatua parantavasti, kosteustasapainoon, viihtyvyyteen ja akustiikkaan (Puun myönteiset terveysvaikutukset 2015).

Puu on materiaali, joka soveltuu monenlaisiin käyttötarkoituksiin sellaisenaan ja jalostettuna. Eri puulajeja käytetään myös eri tarkoituksiin (Puulajit 2013). Kauniista vaaleasta koivusta on perinteisesti tehty huonekaluja.

Kuva 7. Tapio Anttilan Tuohi seinäelementti (Finnish Design shop 2016)

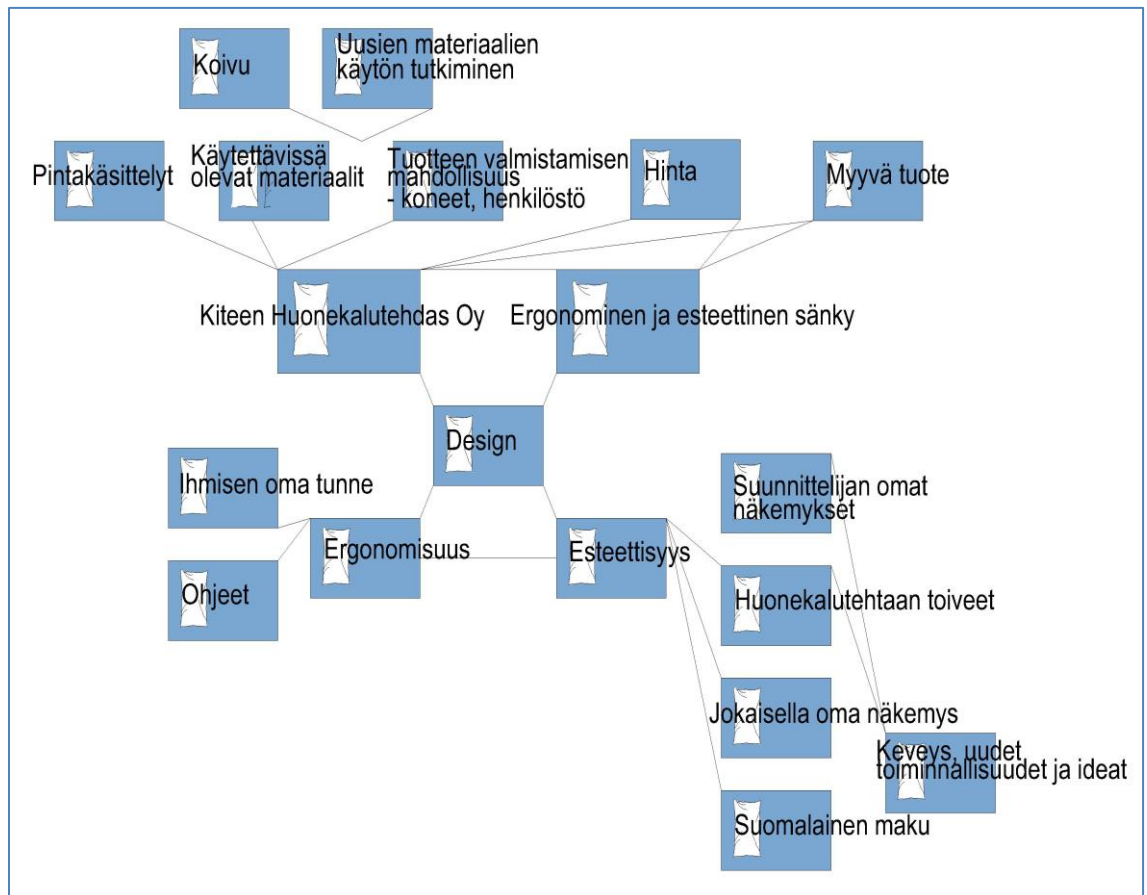

Kuva 8. Nexus-kengät, design Anne-Maarit Heinonen (Helsingin Sanomat 2015)

Vanhan ajan perinne: koivun tuohesta tehdyt tuotteet ovat kaunis uusi sisustustrendi (kuva 7) tai siitä voi tehdä vaikkapa kenkiä (kuva 8).

3 KÄSITEKARTTA JA VIITEKEHYS

Käsitekartassa (kuva 9) ovat aiheen päälinjaukset: ergonominen ja esteettinen sänky ja Kiteen Huonekalutehdas. Näistä aiheista olen lähtenyt linjaamaan kustakin mielestäni kiinnostavia asioita ja ilmiöitä, joihin olisi syytä tutustua tarkemmin.

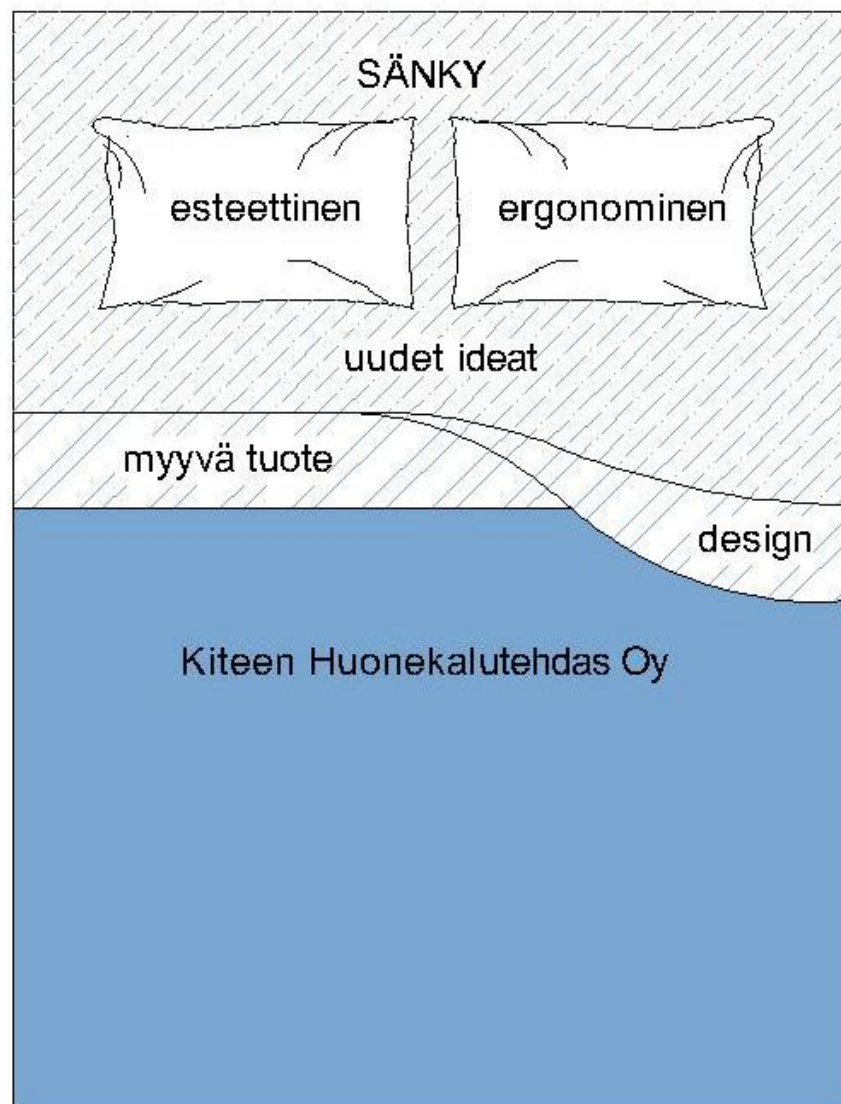

Kuva 9. Käsitekartta (Marjo Tauriainen 2016)

Kuvan keskiössä ovat ergonominen ja esteettinen sänky ja asiakas: Kiteen Huonekalutehdas Oy. Kiteen Huonekalutehtaalle olisi tärkeää saada sängystä myyvä tuote edullisin tuotantokustannuksin. Valmistamisen olisi oltava mahdollista heillä käytössä olevin laittein ja konein ja omalla henkilökunnalla.

Sängyn olisi oltava mahdollista tehdä käyttäen heidän perinteistä materiaaliaan koivua, mutta myös mahdolliset uudet materiaalit olisi hyvä tutkia. Myös pintakäsittely olisi oltava mahdollista tehdä omalla tehtaalla.

Ergonomista ja esteettistä sänkyä suunniteltaessa olisi otettava huomioon asiakkaan toiveet, mutta myös design, ergonomian yleiset ohjeet ja ihmisen oma tunne siitä mikä on kullekin hyvä ergonomia. Esteettisyydessä on hyvä ottaa huomioon suomalaisen asiakkaan maku, ja tietenkin suunnittelijan omat mielitymukset.

Kuva 10. Viitekehys (Marjo Tauriainen 2016)

Kuvassa 10 esitetty viitekehys kiteyttää suunnitteluprosessin tärkeimmät asiat. Jos suunniteltavasta sängystä saadaan esteettinen, ergonominen designtuote, jossa on mukana myös asiakkaan toivomia uusia toiminnollisuuksia, sängystä on mahdollista saada tehtaan toivoma myyvä tuote.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tässä työssä käytettiin tutkimusmenetelminä kvalitatiivisia eli laadullisia tutkimusmenetelmiä kuten haastatteluja ja vertailua olemassa oleviin tuotteisiin. Laadullisen tutkimuksen tekijällä on mahdollisuus tehdä joustava suunnitelma ja toteutus, käyttäen mielikuvitusta uusien menetelmien kokeilemiseksi. (Eskola & Suoranta 1998, 20.)

4.1 Haastattelut

Haastattelut, jotka tein olivat teemahaastattelun ja avoimen haastattelun väliltä. Teemahaastattelu on keskustelu, joka tapahtuu tutkijan aloitteesta ja ehdolla, mutta jossa tutkija pyrkii vuorovaikutuksesta saamaan selville haastateltavilta häntä kiinnostavat asiat. (Aaltola, Valli 2007, 25.)

Haastateltaviksi haettiin Kiteen Huonekalutehtaan toimitusjohtajan lisäksi muita suunnittelualalla toimivia tai muutoin ergonomiasta ja estetiikasta tietäviä henkilöitä. Kaksi muuta haastateltavaa olivat fysioterapeutti/osteopaatti Erja Laapas ja arkkitehti Lucio Caforio Lappeenrannasta. Haastattelun vastaukset ovat liitteessä 1.

Haastattelussa kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Mitä tarkoittaa ergonomia, omin sanoin?
2. Minkälainen on ergonominen sänky? Tuleeko siinä olla jotain erikoistoimintoja?
3. Mitä tarkoittaa esteettinen, omin sanoin?
4. Minkälainen on esteettinen sänky?
5. Vastaako oma käsityksesi esteettisyydestä yleisiä suomalaisia näkemyksiä?
6. Voiko ergonominen sänky olla myös esteettinen?
7. Minkälaisen sängyn suunnittelisit itsellesi (malli, materiaali, toiminnot)

Tämän haastattelun tarkoituksena oli tutkia, voiko sänky olla yhtä aikaa sekä esteettinen että ergonominen. Näillä kysymyksillä oli myös tarkoitus saada itselleni suunnittelijana vahvistusta siihen mitä tulisi ottaa huomioon sänkyä suunnitellessa ja myöhemmin myös muita kalusteita suunnitellessa.

4.2 Haastattelun tulokset

Haastateltavana oli kolmen eri ammattiryhmän edustajaa, mutta kuitenkin kaikkien haastateltavien on ammateissaan ajateltava ainakin ergonomiaan liittyviä asioita. Estetiikka ei suoranaisesti kuulu haastateltavana olevan fysioterapeutti/osteopaattina toimivan Erja Laapaksen ammattikuvaan, mutta hän kertoi sen olevan hänelle muuten erittäin tärkeä asia. Kiteen toimitusjohtajan Raakel Tiihosen työhön ergonomia ja estetiikka kuuluvat olennaisena osana. Arkkitehti Lucio Caforio joutuu myös työssään ajattelemaan ergonomiaa ja estetiikkaa.

Ergonomia käsitteenä on jokaiselle vastaajalle tuttu oman ammattinsa kautta ja jokainen vastaaja ajattelee ergonomiasta tästä näkökulmasta. Raakel Tiihosen (RT) ergonomia on kalusteen mittasuhteisiin liittyvä asia. Arkkitehti Lucio Caforio (LC) ajattelee ergonomiaa enemmän teoreettisesti ja tieteenä. Fysioterapeutti/osteopaatti Erja Laapas (EL) puolestaan tulkitsee ergonomiaa työnsä kautta, ihmisen toiminnan kannalta. Toisessa kysymyksessä ergonomiakysymys on laajennettu koskemaan sänkyä. Näissäkin vastauksissa vastaajan ammatillinen tausta näkyy. RT:n vastauksissa on nähtävissä sängyn valmistajan vankka kokemus siitä mitä sängyn valmistuksessa on hyvä ottaa huomioon, kuten esimerkiksi se mitä muuta sängyssä nukkumisen lisäksi tehdään: luetaanko tai katsellaanko televisiota. LC:n mielestä nukkuminen ei ole tehtävä ja hän ajattelee, että ergonomia tulee kunkin omasta nukkumisasennosta, joka voi olla ergonominen tai ei, eikä riipu sängystä. EL ajattelee sängyn ergonomiaa ammattinsa kautta ja ihmisen terveyden kannalta. Hänen mielestä ihmisen pitäisi ennen kaikkea pitää huolta terveydestään ja kunnostaan ja sänky tulee toisena. Hän tarkoittaa, että ergonominenkaan sänky ei paranna ihmistä.

Kysymykseen mikä on esteettinen, kaikki vastaajat sanovat sen liittyvän kauneuteen. RT:n mielestä esteettinen sänky koostuu useista asioista, LC:n mielestä taas esteettistä sänkyä on vaikea selittää, ja EL ajattelee ensin sängyn estetiikkaa ennen kuin sen ergonomiaa.

Tässä haastattelussa yksi tärkeä kysymys oli voiko esteettinen sänky olla myös ergonominen ja kaikkien vastaajien mielestä kyllä näin voi olla. RT:n mielestä juuri tähän pitäisi sängyn suunnittelussa pyrkiä. LC ihmettelee, miten ne voisivat sulkea toisensa pois. EL on samaa mieltä, vaikka aina ei näin ole-

kaan, esimerkiksi jos ajatellaan sairaalasänkyä, sehän on ergonominen mutta ei juurikaan esteettinen.

Oman suunnittelun kannalta kiinnostavimmat vastaukset tulivat kysymykseen: minkälaisen sängyn suunnittelisit itsellesi? Kaikkia vastaajia yhdistävä asia oli se, että kaikki suunnittelisivat itselle puusängyn. LC ja EL käyttäisivät myös sänkyynsä muita luonnonmateriaaleja, mutta sähköistettyä sänkyä kumpikaan ei haluaisi. RT:lla oli hyviä omia kokemuksia moottoripohjasta ja sen hän laittaisi myös omaan sänkyynsä.

Tämän haastattelun tarkoituksena oli saada tietoa siitä miten ihmiset ajattelevat estetiikasta ja ergonomiasta ja voiko niitä yhdistää. Vastauksista päätellen näin voi tehdä. Tätä tietoa pitäisi käyttää suunnittelun pohjana aina suunnittellessa mitä tahansa huonekalua. Kalusteen pitäisi olla sekä hyvä käyttäjälleen että kaunis. Vastauksissa tuli myös se esille, että ihmisten maku on niin erilainen, että kaikkien mielestä kaunista, esteettistä kalustetta on vaikea tehdä.

4.3 Vertailu olemassa oleviin tuotteisiin

Vertailua markkinoilla oleviin sänkyihin tehtiin asuntomessuilla Vantaan Kivissä 14.7.2015 ja Habitare-messuilla Helsingissä 11.9.2015.

Asuntomessut onkin oivallinen paikka monen muunkin tuotteen vertailussa kuin sängyjen. Esillä on kunkin valmistajan uusimmat tuotteet lähes kaikista kalusteryhmistä ja tekstiileistä huoneittain, ja kalusteen sisustuksellinen puoli on yhdestä näkökulmasta (kohteen sisustussuunnittelijan) nähtävillä. Myös klassikot ja design-tuotteet ovat hyvin edustettuina. Messuilla olleista sängyistä on myös otettu kuvia (joka on yleensä sallittua), joissa näkyy vallitseva trendi niin jenkkisängyissä, ja niiden pehmeissä päädyissä, ja puusängyissä (liite 2).

Habitare-messuilla, jossa myös asiakkaalla oli oma messuosasto, vertailu on erilaista, kun näkee pelkän tuotteen messuosastolla ja sen sijoittaminen huoneen sisustukseen jää katsojan mielikuvituksen varaan. Vertailu toisiin tuotteisiin on yleensä kuitenkin helpompaa kuin asuntomessuilla, kun voi myös tutkia tuotteen rakenteet ja materiaalit, jopa testata esimerkiksi sängyt. Valokuvaaaminen on myös yleensä sallittua, lupa kuitenkin kannattaa kysyä.

4.4 Vertailun tulokset

Vertailussa on keskitytty tarkastelemaan lähinnä parisänkyjä, sillä se on myös tämän opinnäytetyön aihe.

Asuntomessujen sänkyjen vertailu on tehty osittain paikanpäällä Vantaalla ja varsinainen yhteenveto on tehty omien valokuvien ja asuntomessujen internet-sivujen avulla (Suomen Asuntomessut 2015).

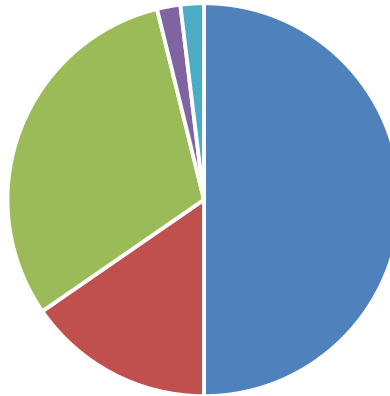
Vertailussa oli mukana 33 kpl makuuhuoneita, joissa on keskitytty tarkastelemaan vain aikuisten makuuhuoneita, mutta myös lastenhuoneiden sängyistä on tehty huomioita.

Kuten taulukosta 1 voi nähdä, suurin osa 33:n makuuhuoneen sängyistä oli jenkki- tai runkopatjasänkyjä (26 kpl). Jenkkisängyt eroavat runkopatjasängyistä niin, että ne ovat yleensä paksumpia ja korkeampia kuin runkopatjasängyt. Useimmissa (16 kpl) jenkki- tai runkopatjasängyissä oli irrallinen pääty, joka oli pehmustettu ja päällystetty kankaalla tai nahkajäljitelmällä. Vain kahdessa jenkki- tai runkopatjasängyssä oli irrallinen puupääty tai metallipääty. Puusänkyjä näistä 33:n asunnon sängyistä oli vain 8 kappaletta.

Lastenhuoneissa sängyt olivat useimmiten runkopatjasänkyjä, ilman päätä, mikä oli mielestäni erikoista. Juuri lapsillehan sängyn päädyt ovat tärkeitä: ne estävät tyynyn putoamisen ja tuovat myös turvallisen olon nukkumiseen. Myöskään uusia toimintoja ei näissä tarkastelun kohteena olleissa sängyissä ollut. Uusien toiminnallisuuksien tuominen sänkyihin voisi olla myös muotoilijoiden uusi aluevaltaus.

Puusänkyjen osuus oli todella vähäinen ja se laittoi miettimään, mistä tämä mahtaa johtua. Ovatko messut kuitenkin oikea paikka tehdä tästä jotain jhotopäätöksiä, vai onko tämä oikeasti kasvava trendi. Toivottavasti uudet hyvin muotoillut, ergonomiset, esteettiset ja modernit puusängyt löytävät lisää uusia ostajia ja käyttäjiä.

SÄNGYT (33 KPL) ASUNTOMESSUILLA VANTAALLA 2015

- 1. JENKKI/RUNKOPATJASÄNGYT 26 KPL
- 2. PUUSÄNGYT 8 KPL
- 3. PEHMEÄT PÄÄDYT 16 KPL
- 4. PUUPÄÄTY 1 KPL
- 5. METALLIPÄÄTY 1 KPL

Taulukko 1. Sängyt asuntomessuilla Vantaalla (Marjo Tauriainen 2016)

Kuva 11. Jenkkisänky (Marjo Tauriainen 2015)

Habitare-messujen vertailusta ei ole tehty vastaavaa vertailukaaviota kuin asuntomessuista. Havainto on kuitenkin vastaavanlainen kuin asuntomessuilla. Esillä oli runsaasti jenkkisänkyjä pehmeine pätyineen.

Isojen ja mielestäni usein myös mauttomasta suunniteltujen (kuva 11) jenkkisänkyjen joukosta erottuivat selvästi puusängyt. Esteettiset, modernit tai perinteiset, persoonalliset puusängyt herättivät messuvieraan huomion ja kiinnostuksen jenkkisänkyjen ylitarjonnan seassa.

Kuva 12. Notte-sänky (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Omalla osastollaan myös Kiteen Huonekalutehdas Oy esitteli uuden kalustersarjansa Notte-sängyn, joka on kevyt, retro ja samalla moderni (kuva 12).

Kuva 13. Boknäs-sänky (Marjo Tauriainen 2015)

Vertailun tekeminen huonekalumessuilla on suunnittelijan kannalta helpompaa, kun pääsee tuotteen lähelle ja voi vaikkapa kurkistaa tuotteen alle ja katsoa miten sen rakenteet on tehty. Usein esillä on myös sängyn kanssa samaan sarjaan tehdyt muut makuuhuonekalusteet, kuten yöpöydät, senkit ja komerot (kuva 13). Asuntomessuilla huoneisiin pääsy on usein estetty naruin

ja tuotetta pääsee katsomaan vain rajatun etäisyyden päästä. Asuntomessuilla sängyt ovat niin ”ylipedattuja”, että näkyvillä on vain pääty eikä sängystä saa kunnolla kokonaiskuvaa, ellei jälkeinpäin käy katsomassa valmistajan kotisivuilta, miltä tuote oikein näyttää.

Opinnäytetyötäni varten olin jo aloittanut suunnittelut ennen näitä vertailuja asuntomessuilla ja Habitare-messuilla. Näistä vertaluista sain itselleni vahvistuksen, siihen että olen suunnittelussa oikeilla jäljillä, ja että puinen sänky on esteettisin, olkoon se sitten kevyt, massiivinen, yksinkertainen tai moniulotteinen.

5 SUUNNITTELUVAIHEET

5.1 Luonnokset 1

Kiteen Huonekalutehtaalta saamani opinnäytetyön tehtävänä oli suunnitella heille heidän tuoteperheeseensä sopiva sänky. Rajoituksena suunnittelulle ensimmäisissä luonnoksissa oli vain materiaali, jota heidän tuotteissaan ainoastaan käytetään, eli koivu. Muita rajoituksia tai ohjeistuksia ei aluksi annettu.

Ennen suunnittelun aloittamista tutkin Kiteen Huonekalutehtaan nykyistä sänkymallistoa, joista kaksi eri mallia on kuvissa 14 ja 15. Kiinnitin huomiota muun muassa siihen, minkälaisia päätyjä heidän nykyisessä mallistossaan on, miten jalat on sijoitettu, minkä muotoisia jalkoja sängyissä on ja siihen mitä värejä he käyttävät sängyissään. Samalla tutustuin heidän muihin tuotteisiinsa.

Tutustuin myös muiden valmistajien mallistoihin Suomessa ja muualla. Yritin myös löytää markkinoilla olevista puisista sängyistä jotain viitteitä siitä onko olemassa jokin ”sänkytrendi”, mutta tulin siihen tulokseen, että näin ei ole.

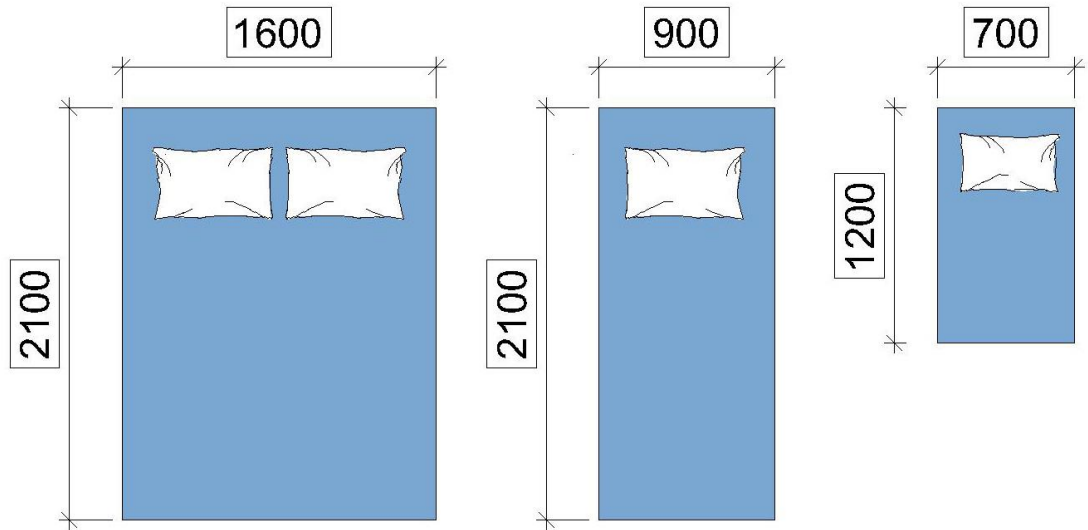

Kuva 14. Anniina-sänky (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Kuva 15. Tyyni-sänky (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Etsin tässä vaiheessa myös yleisiä ohjemittoja sängyistä. Tietoa oli tarjolla vähän, koska sängyn mitat ovat olleet jo kauan vakioita (kuva 16). Pituusmitta vaihtelee 190 cm:stä 210 cm:iin. Leveysmitta vaihtelee 80 cm:stä 200 cm:iin. Lasten sängyjen pituusmitta on 120 - 140 cm:n välillä ja leveys on yleensä 70 cm. (Sängyn standardimitoitus 2016.)

Kuva 16. Sängyn mittoja (Marjo Tauriainen 2016)

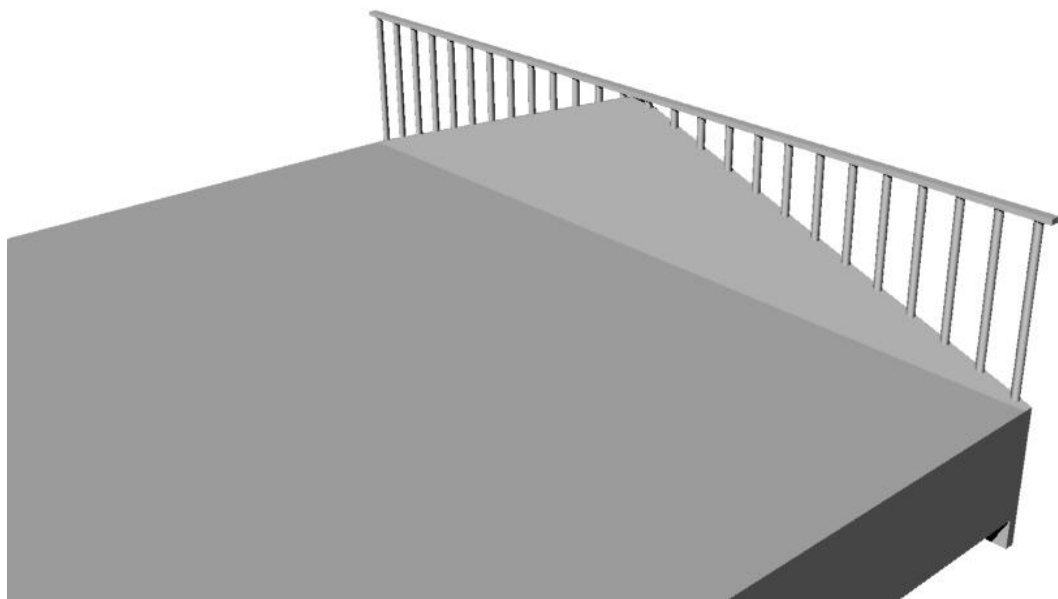
Sängyjen korkeudet sen sijaan vaihtelevat. Voihan sänky olla vaikkapa futon-sänky, joka on lähes lattiatasossa (kuva 17). Toisaalta seniorille tarkoitetun sängyn täytyisi olla korkeampi tai säädettävissä. Lapsille tarkoitettujen sängyjen korkeudet ovat myös matalammat tai jalkoja vaihtamalla niiden korkeutta voidaan säädellä sopivaksi. Lasten sängyt voivat olla myös pituudeltaan säädettäviä.

Kuva 17. Futon-sänky (Marjo Tauriainen 2015)

Luonnostelin aluksi ideoitani paperille, mutta päädyin siihen, että teen kaikki luonnokset heti Rhinoceros 5 3D-mallinnusohjelmalla, jotta saan asiakkaalle suoraan selkeät esittelykuvat alusta alkaen. Tämän etuna oli myös se, että jos asiakas kiinnostuu jostain luonnoksesta, jatkosuunnittelu helpottuu.

Tässä ensimmäisessä luonnosvaiheessa keskityin ainoastaan ideoihin sängynpäädyistä enkä vielä tässä vaiheessa juurikaan miettinyt sängyn mittoja, ergonomiaa, värejä, rakenteita tai muita yksityiskohtia. Useissa ensimmäisen luonnosvaiheen sängynjen päädyissä oli pinnoja (kuva 18), jotka ovat mielestäni lähes kaikissa kalusteissa kauniita. Ne tekevät tuotteesta kevyemmän näköisen ja niistä tulee mieleen useat suomalaiset klassikot, kuten esimerkiksi Ilmari Tapiovaaran pinnatuolit, joista mainittakoon upea Mademoiselle. Ensimmäisiä luonnoksia tein 20 kappaletta. Liitteessä 3 esitellään osa näistä luonnoksista.

Kuva 18. Sänky 2 (Marjo Tauriainen 2015)

Kesäkuun 16. päivänä menin ensimmäisten luonnosten kanssa tapaamaan Kiteen Huonekalutehtaan toimitusjohtaja Raakel Tiihosta. Hän tutustui kuviin ja totesi, että niissä ei ollut heidän mallistoonsa sopivia malleja vaikkakaan ne eivät hänestä olleet huonoja. Heille oli tärkeää löytää mallistoonsa sänky, joka olisi kevyen näköinen ja suunnitelmani eivät hänen mielestään täyttäneet tätä toivetta. Jätin heille paperikuvat kuitenkin tutkittavaksi näistä ensimmäisistä

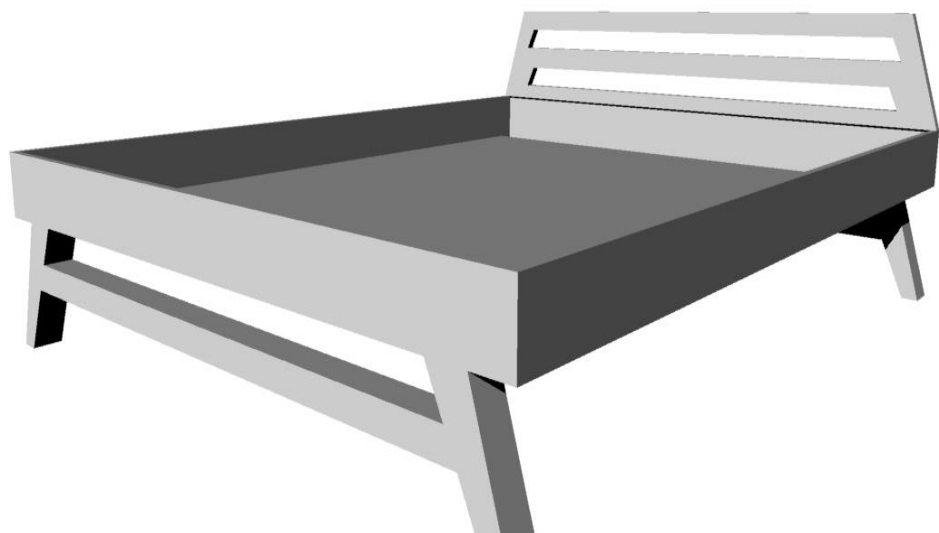
luonnoksista. Sovimme asiakkaan kanssa, että jatketaan luonnostelua ja sopivan mallin etsintää. Tässä vaiheessa sain lisäohjeita suunnitteluun. Asiakas myös esitteli minulle heidän uudet pöytä- ja senkkiprotomallinsa uudesta Note-sarjasta ja tähän sarjaan sain tehtäväksi suunnitella sopivan sängyn. Tuolloin pääsin myös tutustumaan tehtaaseen.

Ensimmäisten luonnosten jälkeen tein analyysia omista suunnitelmista ja olin tyytyväinen siihen, että tein oikein aloittaessani luonnosten teon suoraan 3D-mallinnusohjelmalla. Sänkyä voi katsoa eri näkökulmista ja näkee mihin asioihin seuraavissa suunnitelmissa on syytä paneutua. Olin myös itse tyytyväinen osaan luonnoksista, kaikki olisivat olleet toteutettavissa ja olivat myös itseni näköisiä, perusmuotoisia, minimalistisia ja suoraviivaisia. Mukana oli myös sellaisia, jotka ovat jälkeempäin katsottuna vanhanaikaisia.

Pöydät, kaapit, sohvut ja sängyt ovat yleensä perusmuotoja: ympyrä, neliö tai kolmio. Perusmuodot ovat ikuisia. Kun mittasuhteet ovat oikein ja kalusteen käyttötarkoitus huomioitu, on tuote helposti muunneltavissa. (Holmberg 2000, 8.)

5.2 Luonnokset 2

Toisessa luonnosvaiheessa tein kuvista jo tarkempia kuin ensimmäisessä vaiheessa. Kuvissa oli jo mietitty enemmän myös jalkoja (kuva 19) ja sängyn runkoa.

Kuva 19. Sänky 3 (Marjo Tauriainen 2015)

Suunnittelussa oli myös huomioitu suunnittelupyyntö, eli heidän uuteen Nottesarjaansa sopiva sänky. Lähetin kuvat Raakel Tiihoselle sähköpostilla tutkittavaksi 26.6.2015. Toisessa luonnosvaiheessa uusia suunnitelmia tein 10 kappaletta, joista osa on esitetty liitteessä 4.

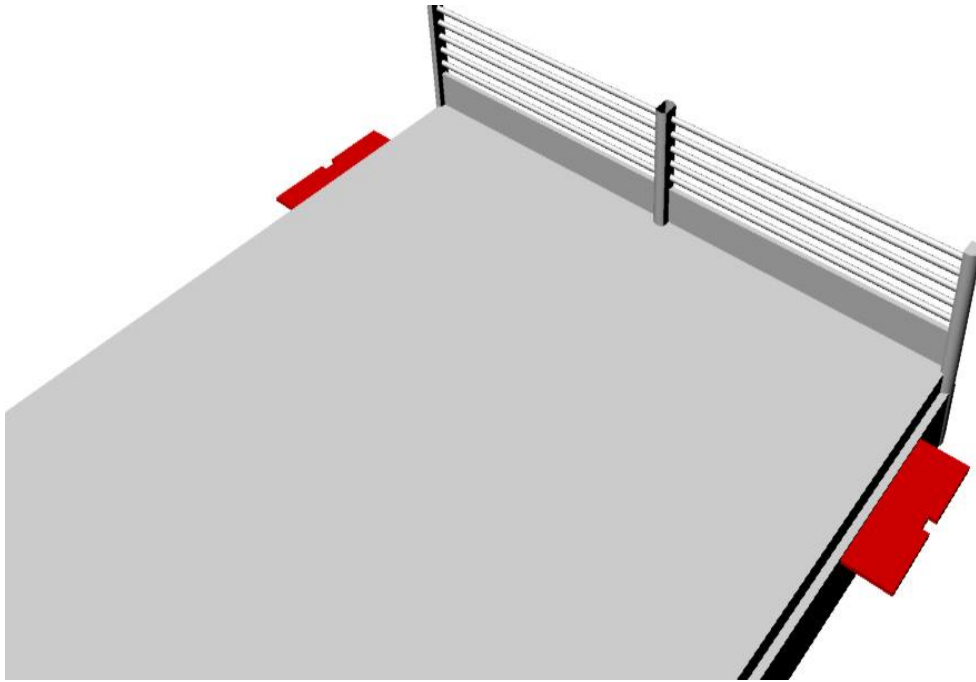
Asiakkaan palaute toisen vaiheen luonnoksista oli ensimmäisten luonnosten kaltainen. He eivät olleet löytäneet suunnitelmista omaan mallistoonsa sopivaa sänkyä. Päätettiin jatkaa edelleen luonnostelua. Uudeksi ohjeeksi sain miettiä sänkyyn esimerkiksi hyllyjä tai muita uusia toiminnallisuuksia. Asiakas aikoi antaa myös suunnitelmani ostajalle tutkittavaksi: näkisikö hän näissä luonnoksissa kiinnostavia vaihtoehtoja.

Toisessa luonnosvaiheessa annetun suunnitteluohjeen annoin vaikuttaa liian paljon luovuuteen, rajoittavasti. Kuitenkin näissä toisen vaiheen luonnossuunnitelmissa näkyivät omat suunnittelijan näkemykseni edelleen ja nähdäkseni ne olisivat olleet myös kaikki toteutettavissa.

5.3 Luonnokset 3

Kolmanteen suunnitteluvaiheeseen lähdin miettimään uusia toiminnallisuuksia sänkyihin, asiakkaalta tulleen toivomuksen mukaisesti. Kiinnitin huomiota suunnittelussa myös sängyn jalkoihin, niiden korkeuteen, muotoon (pyöreä, suorakaide vai neliö) ja jalkojen asentoihin (suora vai vino). Tähän vaiheeseen tein luonnoksia 10 kappaletta, joista osa on esitetty liitteessä 5.

Kolmannen vaiheen luonnostelussa mietin, miten paljon nykyään ihmiset käyttävät älypuhelimia tai tablettitietokoneita sängyssä. Laitteiden lataukselle olisi hyvä saada jokin paikka, sängyn päätyyn tai reunaan. Yhteen näistä kolmannen luonnosvaiheen sängyistä suunnittelin sänkyyn sivuille pienet alas taipuvat tasot (kuva 20), joissa voisi pitää esimerkiksi puhelinta latauksessa tai katsoa kyljellään tablettitiekoneesta elokuvaa. Tasot voisivat olla alas taivutettuihin aivan sängyn rungon tasossa ja samanväriset kuin runko.

Kuva 20. Sänky 4 (Marjo Tauriainen 2015)

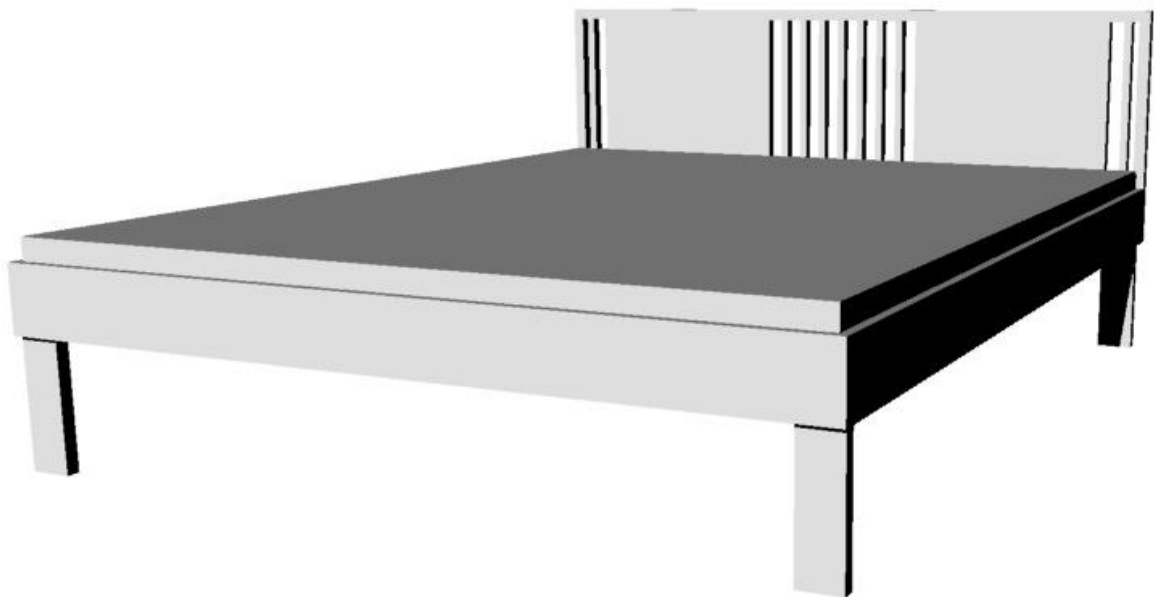
Näistä kolmansista luonnoksista asiakas löysi vihdoinkin omaan mallistoonsa sopivan suunnitelman, jota lähdettäisiin viemään eteenpäin.

Suunnittelijan näkökulmasta näissä luonnoksissa oli useita hyviä ideoita, joita voisi myöhemmin kehittää lisää.

5.4 Hyväksytty suunnitelma 1

Kun asiakas oli hyväksynyt yhden suunnitelmista eteenpäin vietäväksi ja kehitettäväksi ryhdyin tekemään sängystä tarkempia kuvia. Kävin myös tapaa-
massa Raakel Tiihosta Habitare-messuilla Kiteen Huonekalutehtaan messu-
osastolla ja esittelin hänelle suunnitelmaa paremmin Rhinoceros-ohjelmalla.

Kuvassa 21 on alustava hyväksytty malli, ennen tarkempia suunnitelmia. Mallissa ei ole vielä oikeita mittoja ja jalat ovat erilaiset kuin tarkennetussa suunnitelmassa.

Kuva 21. Sänky 5 (Marjo Tauriainen 2015)

Tarkennettuun suunnitelmaan tein muutoksia jalkojen muotoon (kuva 22a ja 22b), ja päädyn korkeuteen, ja päädyn pinnojen määrä ja muoto tarkentui myös mittakuvissa. Valitusta suunnitelmasta tein mittakuvat (liite 6). Mallinsin myös eri väri vaihtoehtoja sängystä (liite 6).

Kuva 22a. Sänky 6 (Marjo Tauriainen 2016)

Kuva 22b. Sänky 6 (Marjo Tauriainen 2016)

Tämä suunnitelma oli mielestäni aika perinteinen ja lähes samanlainen kuin Kiteen Huonekalutehtaan mallistossa jo oleva sänky. En ollut itse tyytyväinen tähän suunnitelmaan, joten suunnittelin vielä kaksi uutta mallia ennen sovittua tapaamista. 16.2.2016 menin Kiteelle esittelemään jo sovitusta mallista tehtyjä lopullisia kuvia ja samalla esittelin myös uudet suunnitelmat.

5.5 Hyväksytty suunnitelma 2

Tapaamisessa 16.2. esittelin Raakel Tiioselle sovitusi tekemäni mittakuvat sängystä ja 3D-kuvat (kuvat 22a ja 22b). Esittelin myös uusien suunnitelmien 3D-kuvat, joista toinen suunnitelma on kuvassa 23. Raakel Tiuhonen kiinnosti uusista suunnitelmista. Kuvat esiteltiin myös tehtaan tuotantopäällikkö Mikko Mäkelälle. Toinen suunnitelmista (kuva 23) oli hänen mielestään sopivampi heidän tuotantoonsa ja sen voisi toteuttaa pienillä suunnitelmamuutoksilla. Hänen ehdotuksensa muutoksiksi olivat: jalkojen välipuun poisto ja jalkojen muodon muuttaminen vastaavanlaiseksi kuin heidän Notte-sarjassa olevan sängyn jalkojen muoto. Sängynpäätyyn hän ehdotti avoimen osan pienentämistä nostamalla päädyn umpiosaa korkeammaksi, jotta päädyistä tulisi tukevampi ja nojailun kestävä. Hän toivoi myös mallinnusta päädyistä, jossa olisi suorat jalat. Mikko Mäkelältä sain ohjeet myös mittojen muuttamiseksi heidän mallistonsa mukaisiksi.

Kuva 23. Sänky 7 (Marjo Tauriainen 2016)

Kuvassa 23 uuden suunnitelman sänky on alkuperäisessä muodossaan ennen siihen tehtyjä muutoksia.

5.6 Lopullinen suunnitelma

Lopulliseen suunnitelmaan tein asiakkaan ehdottamat muutokset ja mittapiirustukset (liite 7). Tein sängystä myös asiakkaan toivomat mallinnusvaihtoehdot: pääty suorilla jaloilla (kuva 24a) ja vinoilla jaloilla (kuva 24b).

Kuva 24a. Sänky 8 (Marjo Tauriainen 2016)

Kuva 24b. Sänky 8 (Marjo Tauriainen 2016)

Olin itse tyytyväinen tähän lopulliseen suunnitelmaan. Suunniteltu sänky on malliltaan erilainen kuin asiakkaan aiemmat sängyt ja toivottavasti tästä tulisi heidän tuotantonsa sopiva ja myyvä malli.

Kuva 25. Sänky 9 (Marjo Tauriainen ja Jani Rossinen 2016)

Kuvassa 25 sänkyyn on mallinnettu myös petaus, josta saa paremman kuvan valmiista tuotteesta. Tässä mallinnuksessa on käytetty vaihtoehtoa, jossa on matalampi umpiosa päädyssä. Värinä tässä on käytetty koivun väriä, liitteessä 7 on mallinnettu tästä sängystä myös valkoinen ja musta sänky.

5.7 Prototyyppi

Kiteen Huonekalutehdas teki sängystä prototyypin (kuvat 26, 27, 28, 29).

Kuva 26. Sängyn prototyyppi (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Kuvassa 26 prototyyppisänky on sälepohjalla, koivunvärinen ja malli on tehty vaihtoehdosta, jossa on matalampi umpiosa ja suorat jalat päädyssä.

Kuva 27. Sängyn prototyyppi (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Kuvat 28-29. Sängyn prototyyppi (Kiteen Huonekalutehdas Oy 2016)

Prototyyppi on hyvin tehty, vaikka se valmistettiin tehtaalla, heille juuri kiireisimpään talvilomien ja tuotantokiireiden aikaan. Vaikka itse en ole prototyyppiä nähnyt kuin kuvista, mielestäni se antaa juuri oikeanlaisen kuvan

valmiista tuotteesta. Vaikka 3D-mallinnuskuvat ovat lähes oikeaa sänkyä vastaavat, prototyyppi tuo sängyn luonteesta esille jotain sellaista mitä ei mallinnuskuvista näe. Sängystä tulee mieleen kolme aivan erilaista tunnelmaa. Yksi on merellinen tunnelma, jonka tuo mieleen päädyn reimarimainen kuvio. Toinen aivan erilainen tunnelma on japanilaisuus, päädyn kuvion tuodessa mieleen japanilaiset kirjaimet tai rakennukset. Kolmas tunnelma on skandinaavisuus, sänky näyttää kevyeltä ja ilmavalta ja jota käytetty materiaali, koivu korostaa.

6 LOPPUPÄÄTELMÄT

6.1 Aikataulu

Aloitin opinnäytetyön tekemisen jo kesällä 2015, tekemällä Kiteen Huonekalutehtaalle useita sängysuunnitelmia. Tämä aikataulu on sopinut minulle hyvin, näin olen saanut aikaa suunnitelmien miettimiseen ja työstämiseen ja ne ovat tulleet mieleen paremmin kuin kiireisesti väkisin purtaen.

Yhteistyön sujumisen kannalta on tarpeeksi pitkä aika opinnäytetyön tekemiseen ollut tarpeellista. Molemmilla osapuolilla on ollut hoidettavana omat kiireelliset työt, lomat ja matkat. Olemme saaneet kuitenkin soviteltua aikataulut tarpeellisille tapaamisille hyvin. Välillä on voinut myös hyvällä omalla tunnolla laittaa opinnäytetyön syrjään ja tarttua siihen uusin ajatuksin.

6.2 Tutkimus

Tämän opinnäytetyön tekemisen ajalle sattui sopivasti niin asuntomessut kuin Habitare-messutkin, joissa pystyin tekemään tähän opinnäytetyöhön tarvittavaa vertailua muista markkinoilla olevista sängyistä.

Haastattelun tekeminen oli minulle uusi kokemus ja tämän työn kannalta tärkeiden kysymysten miettiminen oli hankalaa. Sain haastateltavaksi eri alojen edustajia, jotka kaikki omissa ammateissaan joutuvat tekemisiin ainakin ergonomian kanssa, ja vastauksista tuli mielenkiintoisia ja ne vahvistivat omaa suunnittelua ja huomasin myös yhteneväisiä ajattelutapoja haastateltavien kanssa.

6.3 Yhteistyö

Yhteistyö Kiteen Huonekalutehtaan toimitusjohtajan Raakel Tiihosen kanssa on sujunut hyvin.

Tässä prosessissa on tullut itselleni paljon uusia asioita, joita ei ole omassa päivätyössäni tullut eteen, vaikka työskentelenkin suunnittelualalla. On ollut hyvä saada suunnitelmista palautetta, vaikka se ei aina olekaan ollut sellaista kuin olisi itse toivonut. Palaute on ollut kuitenkin aina rakentavaa ja se on laittanut miettimään suunnitelmia uudesta näkökulmasta. Tässä opinnäytetyössä kohdassa 2.4 esteettisyydestä ja haastatteluissa on tullut esille, että kaikkia miellyttävää on vaikea tehdä. Sen on huomannut myös tässä suunnittelussa: vaikka omat näkemykset suunnitelmasta on sellaiset, että tässä on jotain erityistä, se ei kuitenkaan asiakkaan mielestä ole ollut sitä. Kiteen Huonekalutehdas on toiminut alalla jo pitkään ja heillä on ollut vuosien varrella jo niin monia sänkymalleja myynnissä, että siihen uuden sänkymallin suunnittelu ja löytäminen on ollut vaikeaa. Liitteessä 8 on tehtaan arvio tehdystä työstä.

6.4 Itsearviointi

Suunnitteluprosessi on ollut pitkä, mutta antoisa ja opettanut sängyn suunnittelussa huomioitavia asioita, kuten esimerkiksi ne asiat, jotka tämän opinnäytetyön 2.3 ergonomia osiossa on kerrottu ja myös Kiteen Huonekalutehtaalta saaduissa palautteissa.

Suunnittelin tätä opinnäytetyötä varten yli 40 erilaista sänkyä. Tein kaikki mallit heti alusta lähtien 3D-mallinnusohjelmalla ja voin niitä myöhemmin muuttaa ja tarjota kehitettyjä malleja mahdollisuuksien mukaan eteenpäin tuotantoon.

Tämän sängyn suunnittelussa on ergonomiaa ajateltu lähinnä sängyn korkeuden mitoituksessa Kiteen Huonekalutehtaan ohjeen mukaisesti. Esteettinen se on suunnittelijan näkökulmasta ja toivottavasti se on sitä muidenkin mielestä.

Omasta mielestäni onnistuin lopulta suunnittelemaan sängyn, jossa on jotain vähän erilaista, kuin asiakkaan aiemmat mallit. Sain siinä esitettyä omaa näkemystäni esteettisestä sängystä. Idean sängyn päädyn muotoon sain puiden oksista ja ensimmäinen malli olikin enemmän oksien muotoa myötäilevä.

Toivottavasti myös Kiteen Huonekalutehtaan asiakkaat pitävät ja kiinnostuvat mallista ja suunnittelemani sänky otettaisiin myös tehtaan tuotantoon.

LÄHTEET

Aaltola, J. & Valli, R. (Toim.) 2007. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: Ps-kustannus

Ergonomia. 2016. Pienehkö Sivistyssanakirja. Saatavissa: <http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/siv/sanate.html> [Viitattu 5.3.2016].

Ergonominen. Suomisanakirja. 2016. Saatavissa: <http://www.suomisanakirja.fi/ergonominen> [Viitattu 4.3.2016].

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Vastapaino.

Esteettinen. 2016. Pienehkö sivistyssanakirja. Saatavissa: <https://www.cs.tut.fi/~jkorpela/siv/sanate.html> [Viitattu 29.1.2016].

Estetiikka. 2015. Peda.net. Saatavissa: <http://www.peda.net/veraja/projekti/centraali/jao/ryhma3/lp> [Viitattu 14.9.2015].

Heteka. Hetekan historia. 2015. Saatavissa: <http://www.heteka.fi/historia.htm> [Viitattu 20.9.2015].

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2000. Tutki ja kirjoita. 6. uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Holmberg, Kaarle 2000. Kalustemuotoiludesign. Helsinki: Gummerus.

Kiteen Huonekalutehdas Oy. 2015. Kiteen Huonekalutehdas Oy. Saatavissa: <http://www.kiteenhuonekalutehdas.fi/> [Viitattu 12.8.2015].

Muotoilu. 2016. Työ- ja elinkeinoministeriö. Saatavissa: https://www.tem.fi/innovaatiot/kysynta-ja_kayttajalahtoinen_innovaatiotoiminta/kayttajalahtoinen_innovaatiopolitiikka/muotoilu [Viitattu 11.3.2016].

Niiranen Timo. 1981. Miten ennen asuttiin. Helsinki: Otava.

Notte-sänky. 2016. Kiteen Huonekalutehdas Oy. Saatavissa:

<http://www.kiteenhuonekalutehdas.fi/tuotteet/?PHPSESSID=3452de59cd59483237c28c77b90e3992> [Viitattu 27.2.2016].

Puunmyönteiset terveystvaikutukset. 2015. Puuinfo.

Saatavissa: <http://www.puuinfo.fi/tiedote/puun-my%C3%B6nteiset-terveysvaikutukset-huomattu-sairaalarakentamisessa> [Viitattu 14.9.2015].

Puulajit. 2012. Puuproffa. Saatavissa:

http://www.puuproffa.fi/PuuProffa_2012/7/puulajit/ [Viitattu 14.9.2015].

Sammallahti Leena ja Lehto Marja-Liisa 2006. Suomalainen sänky. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Suomen Asuntomessut 2015. Saatavissa:

<http://www.asuntomessut.fi/ideagalleria/huoneet> [Viitattu 27.2.2016].

Sängyn standardimitoitus.2016. Rakennustieto. Saatavissa:

www.rakennustieto.fi/channels/.../rt-lausunto07-11_24irtokalusteet.pdf [Viitattu 5.3.2016].

Sänky. 2016. Suomisanakirja. Saatavissa:

<http://www.suomisanakirja.fi/s%C3%A4nky> [Viitattu 4.3.2016].

Teknillinen korkeakoulu ja Rakennustieto Oy. 1998. Metsä ja puu III – puun kauneus. Toim. Paloheimo Eero. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Unihäiriöt. 2016. Terveyskirjasto Duodecim. Saatavissa:

http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=seh00052 [Viitattu 5.3.2016].

Vesisänky. 2015. Helsingin Sanomat.

Saatavissa: <http://www.hs.fi/elama/a1439434336487> [Viitattu 20.9.2015].

Ylinen Jari 2015. Nukkumisergonomia. Muurame: Mediharebook kustannus Oy.

KUVALUETTELO

Kuva 1. Matinea-sänky. Saatavissa

<http://www.kiteenhuonekalutehdas.fi/tietopankki/> [Viitattu 28.2.2016].

Kuva 2. Pylvässänky. Saatavissa: <http://www.istuva.fi/nukkuva-pylvassanky>

[Viitattu 20.9.2015].

Kuva 3. Kaappikerrossänky. Saatavissa:

<https://www.finna.fi/Record/musketti.M012%3AKK4879%3A1>

[Viitattu 24.1.2016].

Kuva 4. Heteka. Saatavissa:

<https://hkm.finna.fi/Record/hkm.HKMS000005%3A00000hd4>

[Viitattu 24.1.2016].

Kuva 5. Sänky 1. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 6. Unique wall texturing examples. Saatavissa:

<http://www.home-designing.com/2012/07/unique-wall-texturing-examples>

[Viitattu 28.2.2016].

Kuva 7. Tuohi seinäelementti, design Tapio Anttila. Saatavissa:

<http://www.finnishdesignshop.fi/sisustus-sisustuselementit-tuohi-seinaelementti-p-4590.html> [Viitattu 9.3.2016].

Kuva 8. Nexus-kengät, design Anne-Maarit Heinonen

Saatavissa: <http://www.hs.fi/arviot/n%C3%A4yttely/a1436412506300>

[Viitattu 28.2.2016].

Kuva 9. Käsitekartta. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 10. Viitekehys. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 11. Jenkkisänky. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 12. Notte-sänky. Kiteen Huonekalutehdas Oy. Saatavissa:

<http://www.kiteenhuonekalutehdas.fi/tietopankki/> [Viitattu 28.2.2016].

Kuva 13. Boknäs-sänky. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 14. Anniina-sänky. Kiteen Huonekalutehdas Oy. Saatavissa.
<http://www.kiteenhuonekalutehdas.fi/tietopankki/> [Viitattu 28.2.2016].

Kuva 15. Tyyni-sänky. Kiteen Huonekalutehdas Oy. Saatavissa:
<http://www.kiteenhuonekalutehdas.fi/tietopankki/> [Viitattu 28.2.2016].

Kuva 16. Sängyn mittoja. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 17. Futon-sänky. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 18. Sänky 2. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 19. Sänky 3. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 20. Sänky 4. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 21. Sänky 5. Marjo Tauriainen, 2015

Kuva 22a. Sänky 6. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva22b. Sänky 6. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 23. Sänky 7. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 24a. Sänky 8. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 24b. Sänky 8. Marjo Tauriainen, 2016

Kuva 25. Sänky 9. Marjo Tauriainen ja Jani Rossinen, 2016

Kuva 26. Sängyn prototyyppi. Kiteen Huonekalutehdas Oy, 2016

Kuva 27. Sängyn prototyyppi. Kiteen Huonekalutehdas Oy, 2016

Kuva 28. Sängyn prototyyppi. Kiteen Huonekalutehdas Oy, 2016

Kuva 29. Sängyn prototyyppi. Kiteen Huonekalutehdas Oy, 2016

Taulukko 1. Sängyt asuntomessuilla Vantaalla 2015. Marjo Tauriainen, 2016

8. Mitä tarkoittaa ergonomia, omin sanoin?
9. Minkälainen on ergonominen sänky? Tuleeko siinä olla jotain erikoistoimintoja?
10. Mitä tarkoittaa esteettinen, omin sanoin?
11. Minkälainen on esteettinen sänky?
12. Vastaako oma käsityksesi esteettisyydestä yleisiä suomalaisia näkemyksiä?
13. Voiko ergonominen sänky olla myös esteettinen?
14. Minkälaisen sängyn suunnittelisit itsellesi (malli, materiaali, toiminnot)

Kiteen Huonekalutehtaan toimitusjohtajan Raakel Tiihosen (RT) haastattelu tehtiin Kiteellä 16.2.2016.

Arkkitehti Lucio Caforion (LC) haastattelu tehtiin Lappeenrannassa 9.3.2016.

Osteopaatti/fysioterapeutti Erja Laapaksen (EL) haastattelu tehtiin Lappeenrannassa 17.3.2016.

1. kysymyksen vastaukset:

(RT) Käyttäjälleen turvallinen, hyvä, sopiva ja tukeva. Huomioidaan käyttäjän mitat ja paino. Olipa käyttäjä nuori tai vanha on mitoituksen oltava hänelle sopiva, esimerkiksi istuinkorkeus. Hyvä ergonomia hyödyntää kaikkia.

(LC) On tiede, joka tutkii ihmisen ja asioiden välistä tapaa sopeutua ihmisen kehoon luonnollisemmalla tavalla, tämän (ihmisen) suorittaessa jotain tehtävää.

(EL) Ergonomia tarkoittaa sitä, että ihminen pystyy sopeutumaan ympäristöönsä. Tai toisaalta asioita, kuten huonekaluja muokataan niin että ihminen pystyy toimimaan niissä hyvin ja on hyvä olla esim. kuten sängyssä. Tarkoittaa yhteensovittamista.

2. kysymyksen vastaukset:

Liite 1/2

(RT) Ergonominen sänky tukee selkää, siinä on myös hyvä istua ja korkeus on hyvä. Erityistoiminnot eivät ole välttämättömiä, mutta mitä sängyssä tehdään vaikuttaa tähän, luetaanko tai katsotaanko televisiota. Moottoripohja auttaa selän nostoa. Hyvä perussänky on myös tukeva ja kestävä. Hyvä patja on myös oleellinen.

(LC) Sänky voi olla ergonominen vain jos on ajateltu, että sitä käytetään tietyllä tavalla, eli että ihminen käyttää sitä tietyssä asennossa. Nukkuminen ei vaadi ergonomiaa, jokainen nukkuu omalla tavallaan ja omassa asennossa. Nukkuminen ei ole tehtävä.

(EL) Riippuu ihmisestä, minkälaisessa kunnossa tämä on. Vanhuksille erityistoimintoja tai koko sänky erityistoimintoinen. Tämä on ergonomista myös vanhusten hoitajille. Sänky käyttäjän mukaan. Täytyykö sängyn olla ihmistä parantava, vai pitäisikö ihmisen tehdä ylipainolleen tai huonolle kunnolleen ensin jotain ja sitten vasta miettiä minkälainen sänky on sopiva. Muuttaako itseään vai sänkyään?

3. kysymyksen vastaukset:

(RT) Esteettinen on kaunis ja hyvin muotoiltu.

(LC) On adjektiivi, joka liittyy esteettisyyteen. On filosofisen ajattelun osa. Liittyy kauneuteen ja ihmisen tunteisiin. Kuvastaa sellaista, joka on kaunis kaikille.

(EL) Esteettinen voi näyttää miltä vaan kunhan on ympäristöönsä sopiva. Tarkoittaa kaunista, mutta voi olla erilaista.

4. kysymyksen vastaukset:

(RT) Esteettinen sänky on kaunis, hyvin muotoiltu, sopusuhtainen, oikeat mitasuhteet. Sopii sijoitettavaan ympäristöön, niin että sisustuksesta tulee hyvä kokonaisuus. Massiivinenkin sänky voi olla kaunis, jos se on hyvä kokonaisuus.

(LC) Sellainen sänky, jonka voisi viedä museoon, josta kaikki pitävät (kuten patsaat, maalaukset, vanhat rakennukset). Sitä ei oikeastaan voi sanoa, ei voi selittää.

(EL) Esteettinen sänky on kaunis, yksinkertainen, hyvännäköinen. Vaikka ammatin puolesta pitäisi katsoa jotain muuta esimerkiksi ergonomiaa, kiinnitän huomiota ensiksi ulkonäköön.

5. kysymyksen vastaukset:

(RT) Jokaisella on oma makunsa, toinen näkee tuotteet eri tavoin. Väri tai pieni osa voi kiinnittää huomiota. Tyyli on jokaisen omansa, mutta laatuun pitäisi kiinnittää huomiota.

(LC) Käsittelee ihmiskuntaa, ei ole kansallisuudesta riippuvainen.

(EL) Ne jotka välittävät muutenkin kodistaan ja ovat visuaalisia, heille on tärkeää ulkonäkö ja myös se miltä sänky tuntuu. Sänky esimerkiksi on iso hankinta ihmiselle, mutta mistä siinä pitäisi lähteä liikkeelle.

6. kysymyksen vastaukset:

(RT) Ergonominen sänky voi olla esteettinen ja siihen pitäisi pyrkiä. Kauneus ja hyvä käyttöä, näiden pitäisi kulkea käsi kädessä.

(LC) Voi olla. Miten ergonomia ja esteettisyys kumoaisivat toisensa? Riippuu siitä mitä sänky sanalla tarkoitetaan. Onko se pelkkä runko, vai patja ja jalat?

(EL) Voi olla. Sairaalasängyt eivät yleensä ole kovin esteettisiä, mutta ovat ergonomisia.

7.kysymyksen vastaukset:

(RT) Pitää oman yrityksen tuotteista, siltä pohjalta ottaa tuotteen mallistoon, josta myös itse pitää. Kiteen Huonekalutehtaan tyyli on selkeä ja pelkistetty, jonka tyylin he haluavat säilyttää. Tämä tyyli käy monelle ihmiselle ja on helppo yhdistää monenlaiseen sisustukseen. Sängyn on oltava kestävä, kaunis. Materiaalina koivu, joka on kaunista, kestävä ja helppohoitoista. Oma

sänky on Kiteen Huonekalutehtaan malli OODI, pähkinävärinen moottoripohja sänky. Moottoripohja sängyssä on helppo katsoa televisiota, lukea, hyvä esimerkiksi flunssassa päädyn saa nostettua ylös ja se helpottaa oloa. Tähän käy myös tavallinen patja tai joustinpatja.

(LC) Tutkisin miten ihmiset ovat nukkumishistoriassa nukkuneet mahdollisimman luonnollisella tavalla. Käyttäisin luonnollisia materiaaleja, kuten puuvillaa, villaa, eläinten karvoja, höyheniä ja puuta. En haluaisi erikoistoimintoja, ei moottorisänkyä radiotaajuuksien, magneettikenttien takia, ne voivat häiritä nukkumista. Haluaisin että sänky olisi tarpeeksi leveä, kova patja, jotta voi helposti vaihtaa asentoa. Sänky voi olla matala, mutta voisi olla massiivinen, se antaa turvallisuuden tunteen.

(EL) Sängyn pitäisi olla luonnonmateriaalia, kuten puuta vaikka pellavaa. Siinä ei saisi olla sellaisia eläimestä otettuja (esimerkiksi höyheniä) aineksia, että eläin olisi joutunut kärsimään. Siinä ei saisi olla muovia, muovin johdannaisia, tekokuituja tai väriaineita. Sängyn pitäisi olla kaunis jalkoja myöten, myös yksinkertainen. Sängyssä voisi olla nostettava pääty, mutta ei sähköinen. Vuodevaatteet ovat myös tärkeitä. Jenkkisänkykin on mukavanoloinen, mutta ovat toisaalta kovin isoja. Lapsuusmuistoja vesisängystä ja kuinka siinä oli hyvä nukkua. Voisin ostaa vesisängyn jos sen voisi ensin koenukkua jossain.

Kuvia markkinoilla olevista sängyistä, puusänkyjä ja jenkkisänkyjä

Hugo-Sänky, tammi, Woodek, kohteessa 21 Profin House
(Tauriainen 2015)

Kosketus-sänky, tammi, Junet Oy, kohteessa 15 Deko 192
(Tauriainen 2015)

Kuvia markkinoilla olevista sängyistä, puusänkyjä ja jenkkisänkyjä

Futon-sänky, (ei tietoa valmistajasta), kohteessa 19 Vivola (Tauriainen 2015)

Erillinen sängynpääty (ei tietoa valmistajasta), kohteessa 26 Villa Kapee (Tauriainen 2015)

Kuvia markkinoilla olevista sängyistä, puusängyjä ja jenkkisängyjä

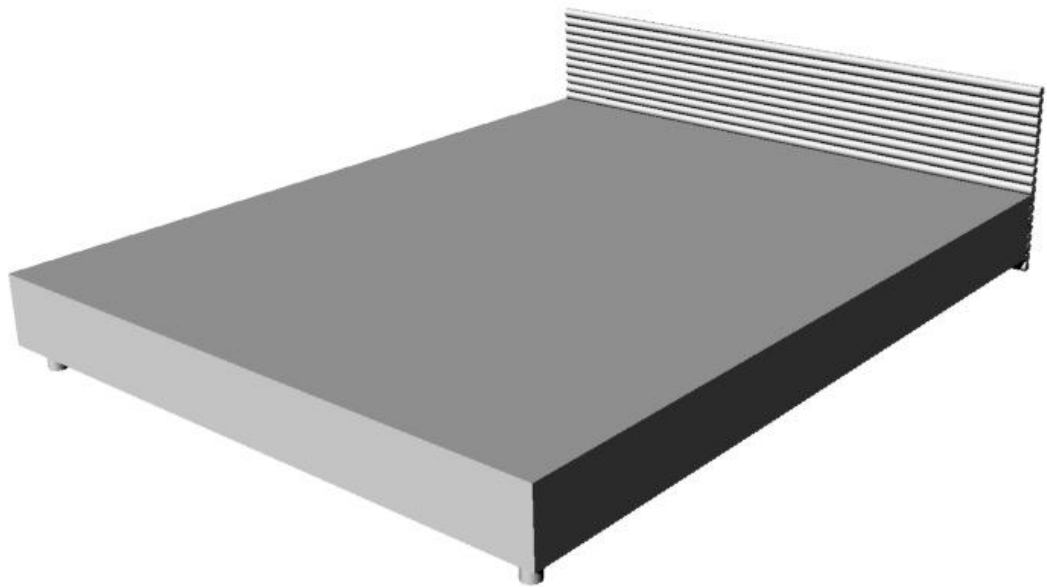

Erillinen Boknäs-sängynpääty jenkkisängyssä, kohteessa 32 Planiatalo (Tauriainen 2015)

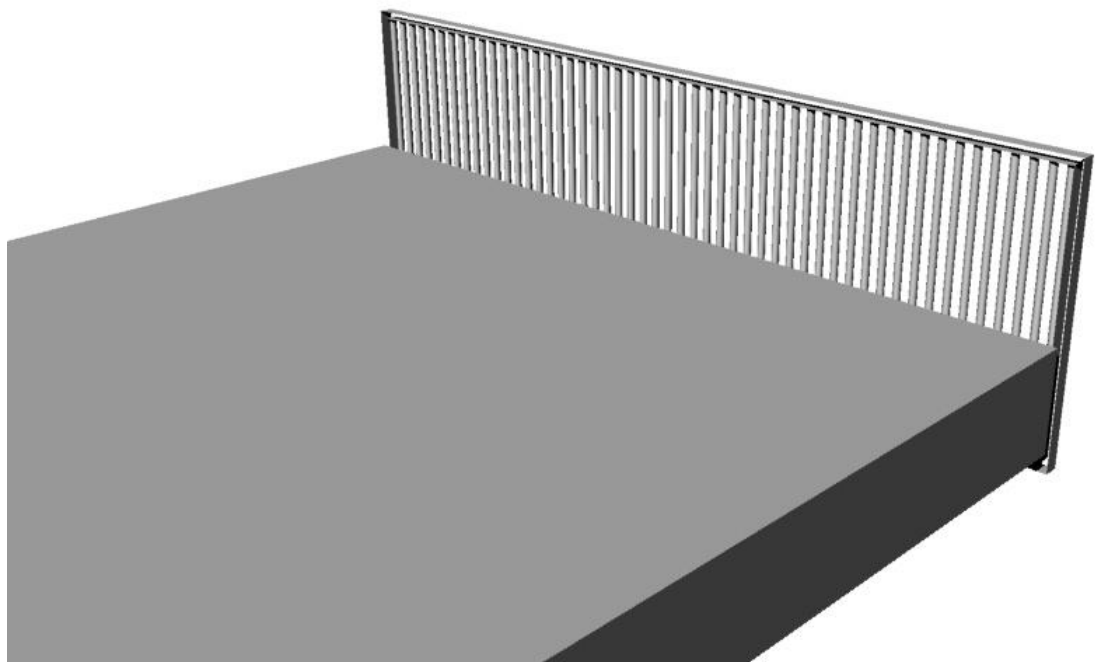

Ava pikkuparvi, valmistaja AVA ROOM, kohteessa 33 Hevi Kivitalo (Tauriainen 2015)

Ensimmäisen luonnostelujen tuloksia

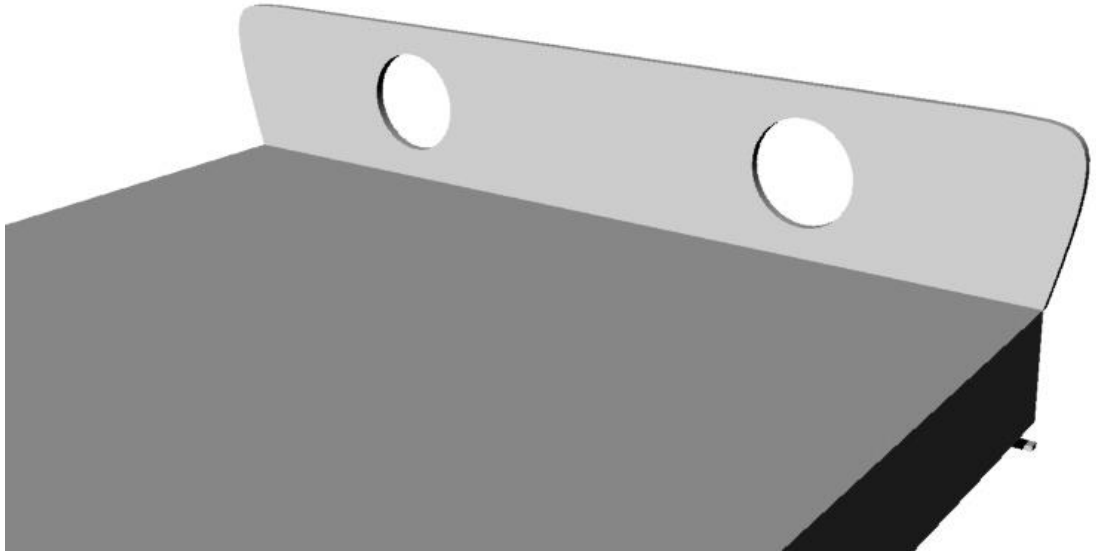

(Tauriainen 2015)

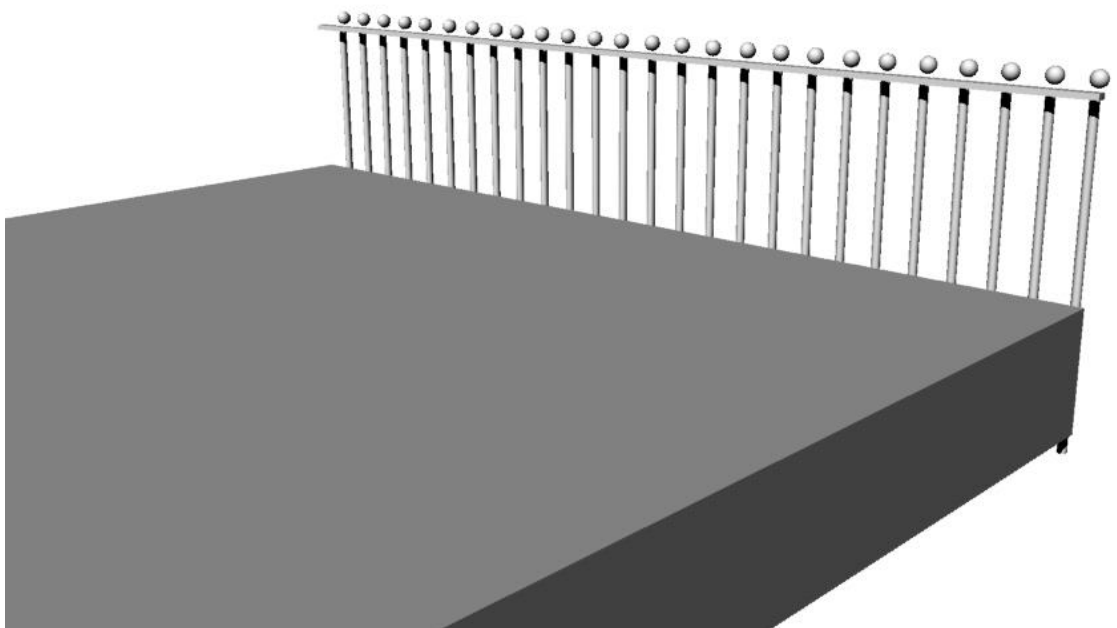

(Tauriainen 2015)

Ensimmäisen luonnostelujen tuloksia

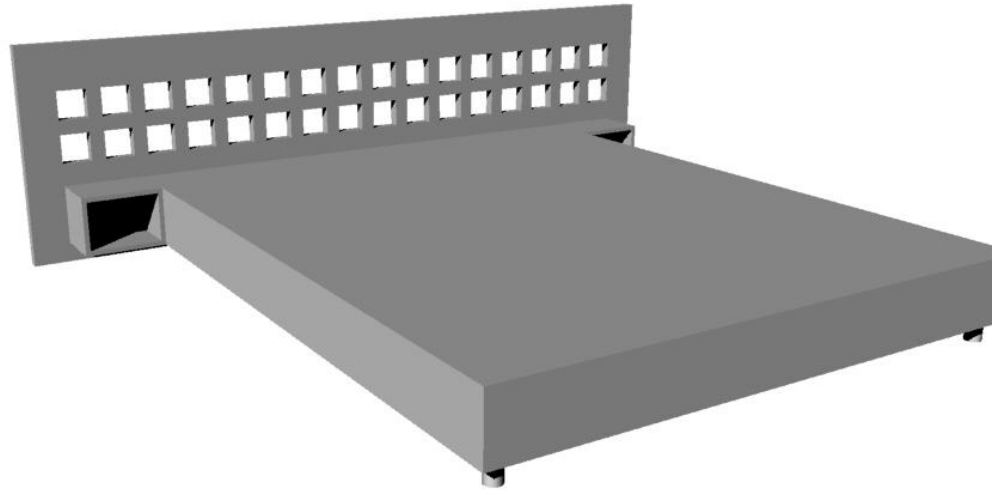

(Tauriainen 2015)

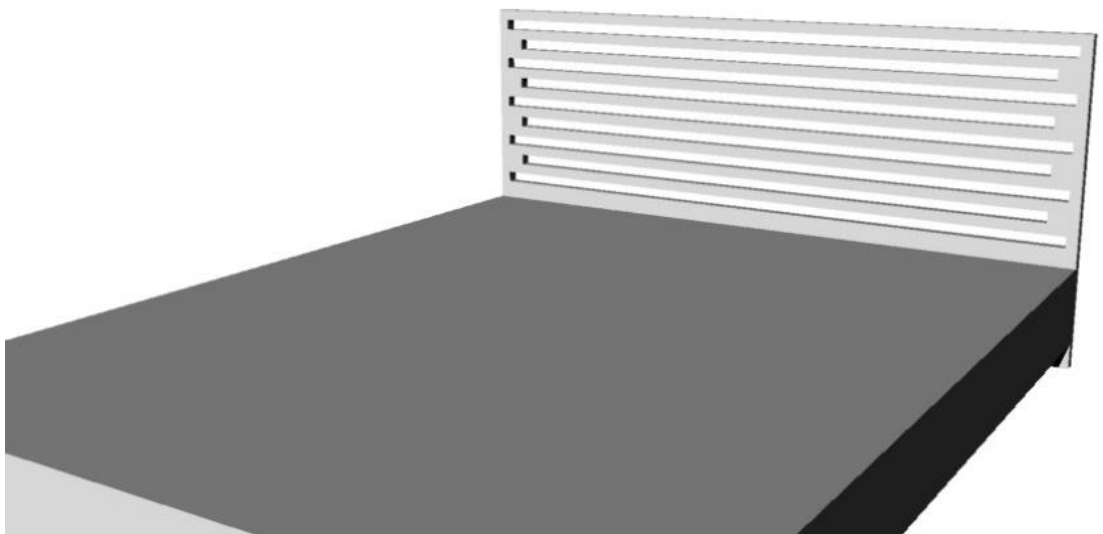

(Tauriainen 2015)

Ensimmäisen luonnostelujen tuloksia

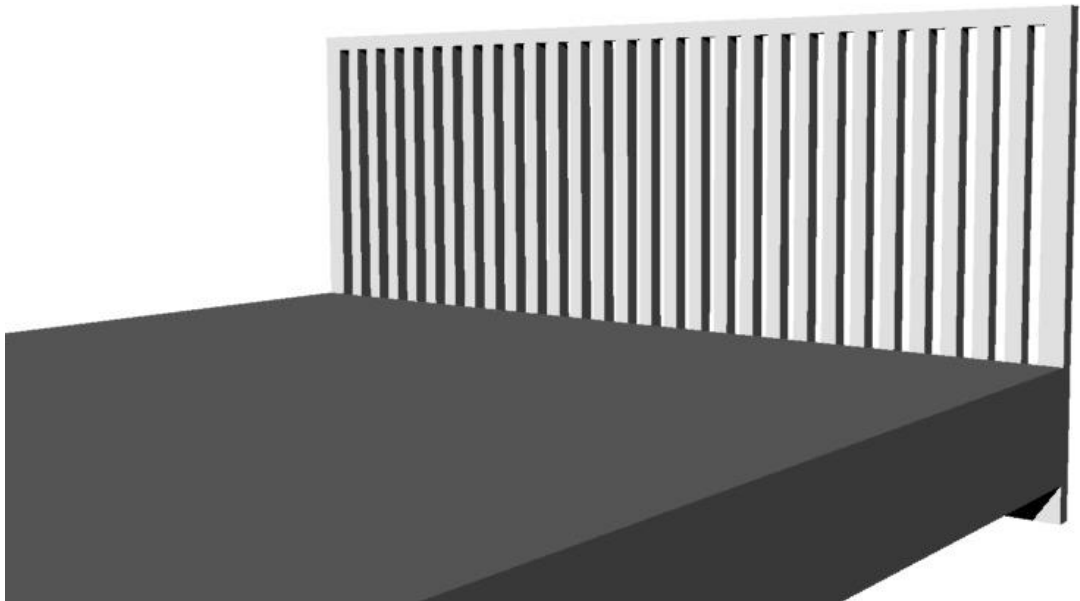

(Tauriainen 2015)

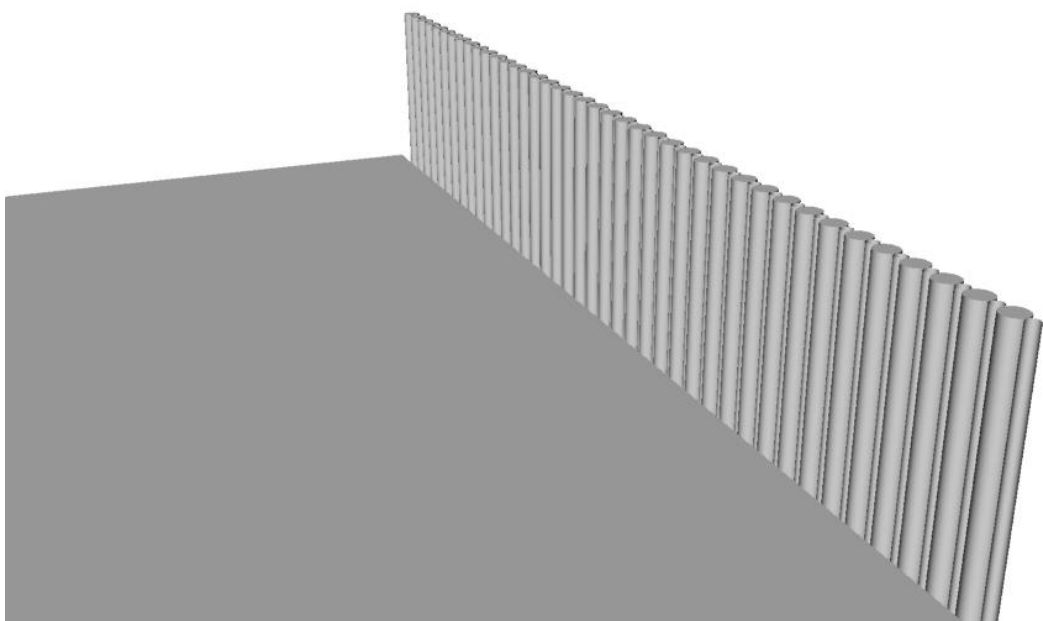

(Tauriainen 2015)

Ensimmäisen luonnostelujen tuloksia

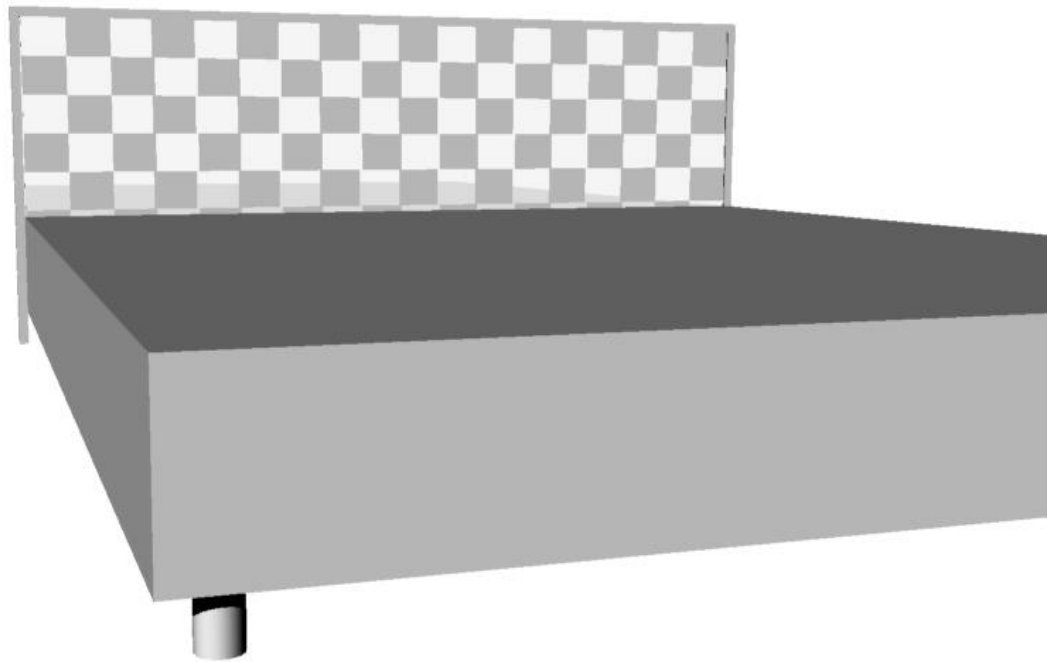

(Tauriainen 2015)

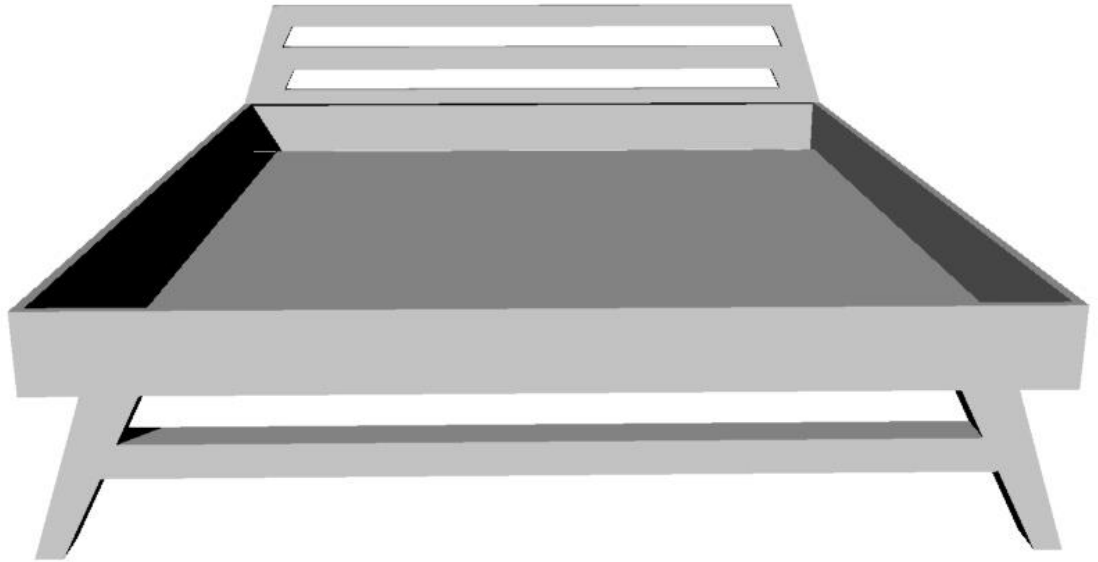
(Tauriainen 2015)

Ensimmäisen luonnostelujen tuloksia

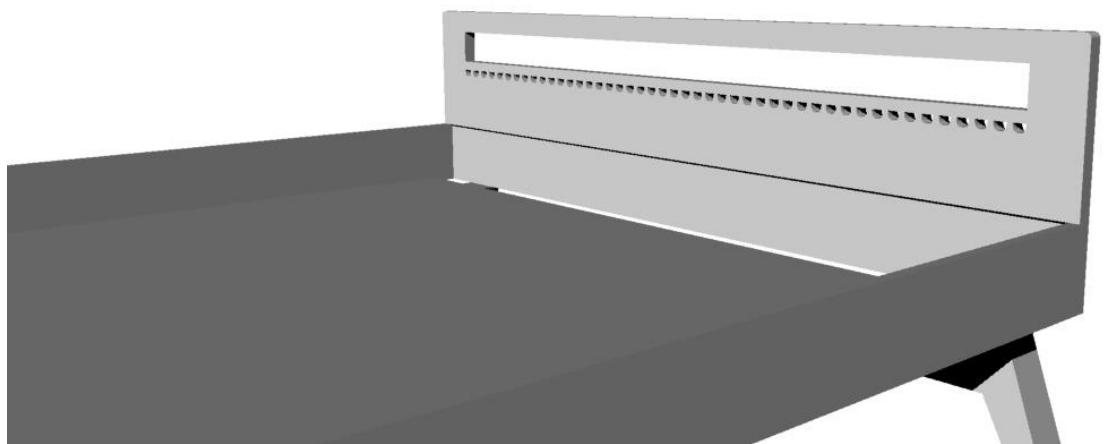

(Tauriainen 2015)

Toisen luonnosteluvaiheen sänkyjä, joissa on jo mietitty enemmän sängyn rakennetta, jalkoja ja myös uusia päätyjä.

(Tauriainen 2015)

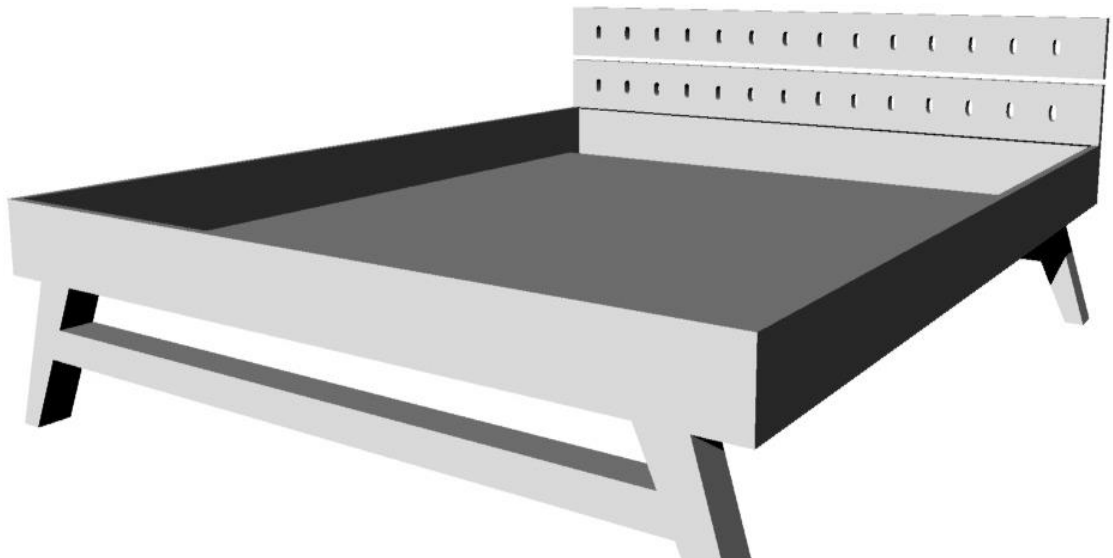

(Tauriainen 2015)

Toisen luonnosteluvaiheen sänkyjä, joissa on jo mietitty enemmän sängyn rakennetta, jalkoja ja myös uusia päätyjä.

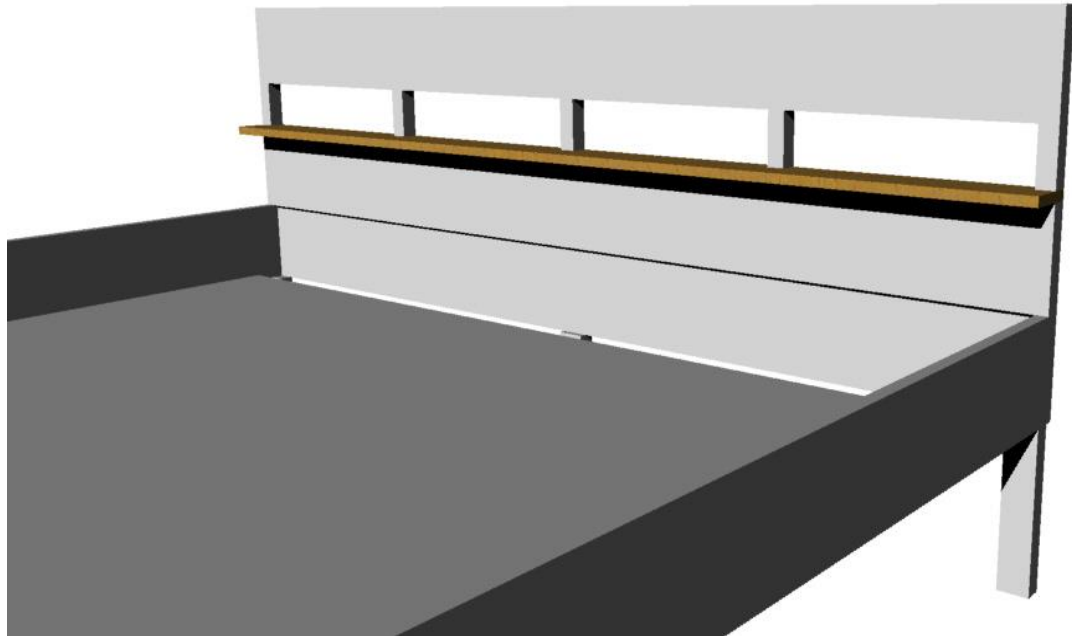

(Tauriainen 2015)

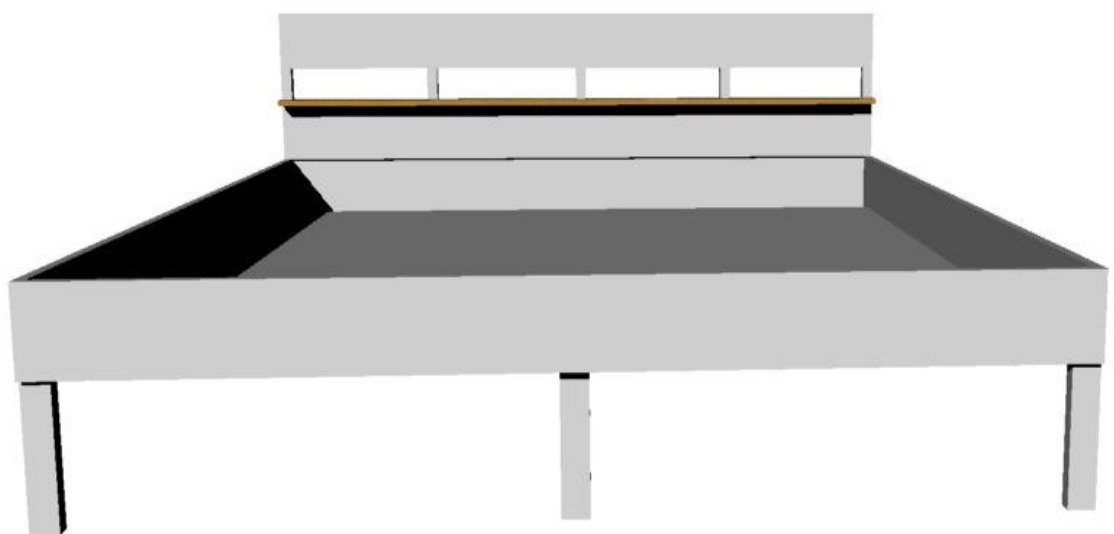

(Tauriainen 2015)

Toisen luonnosteluvaiheen sänkyjä, joissa on jo mietitty enemmän sängyn rakennetta, jalkoja ja myös uusia päätyjä

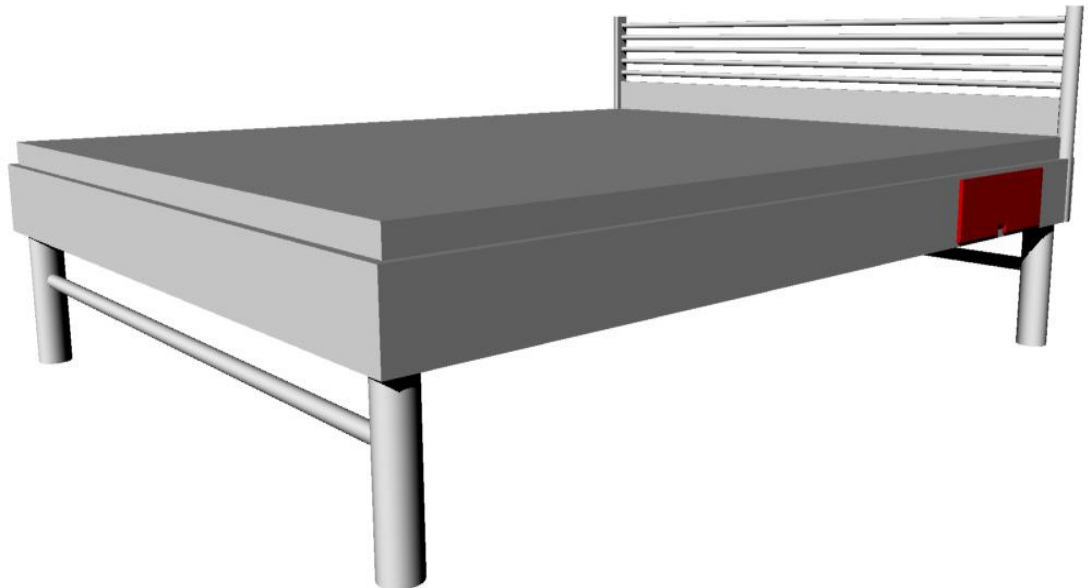

(Tauriainen 2015)

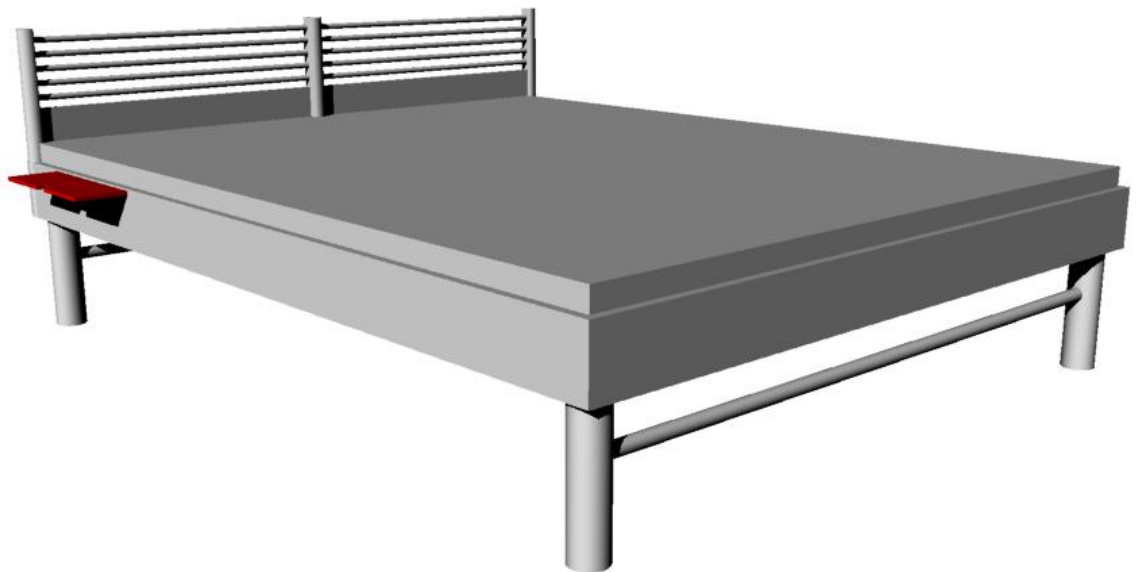

(Tauriainen 2015)

Kolmannen luonnosteluvaiheen sänkyjä, joihin on mietitty uusia toiminnallisuksia.

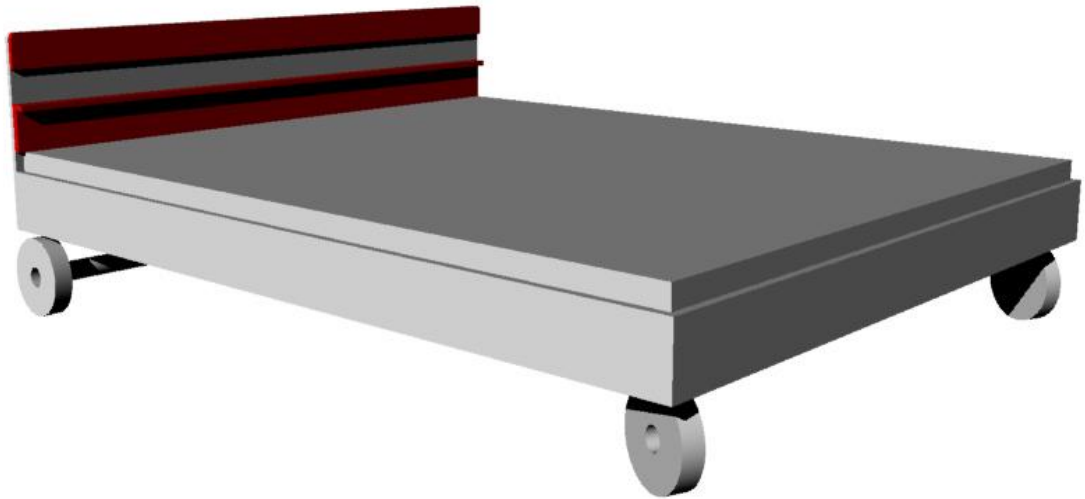

(Tauriainen 2015)

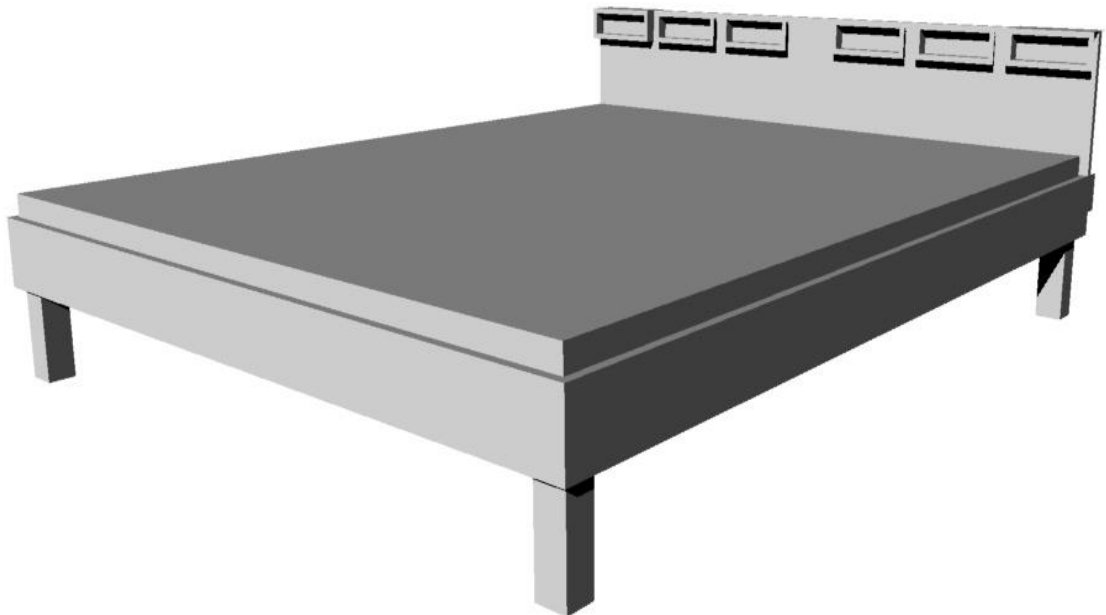

(Tauriainen 2015)

Kolmannen luonnosteluvaiheen sänkyjä, joihin on mietitty uusia toiminnallisuksia.

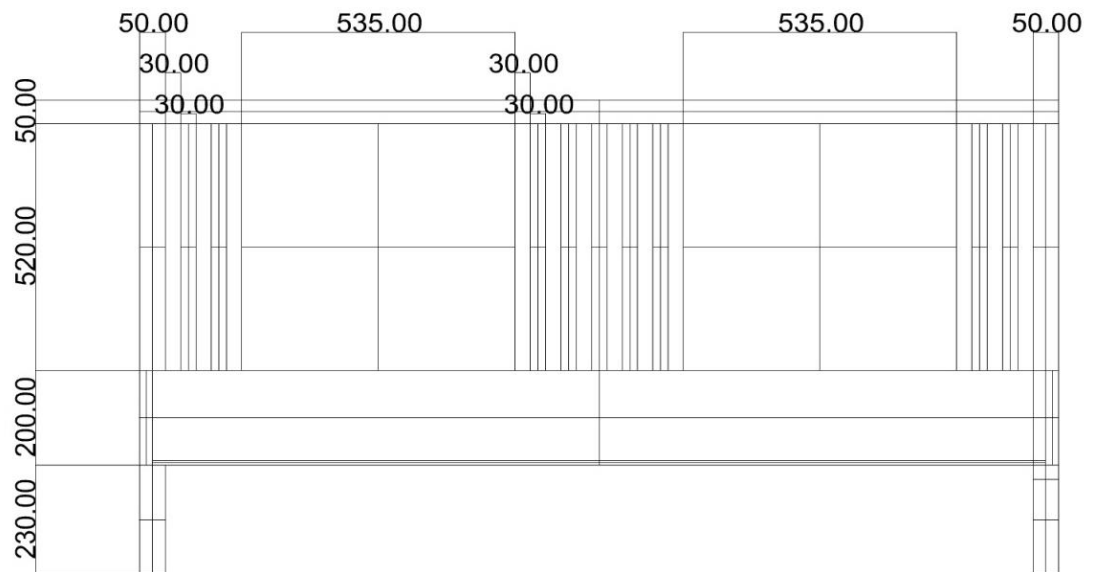

(Tauriainen 2015)

(Tauriainen 2015)

Ensimmäisen hyväksytyn mallin mittapiirustukset ja 3D-kuvat

Päädyn mittakuva (Marjo Tauriainen 2016)

Päädyn 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Ensimmäisen hyväksytyn mallin mittapiirustukset ja 3D-kuvat

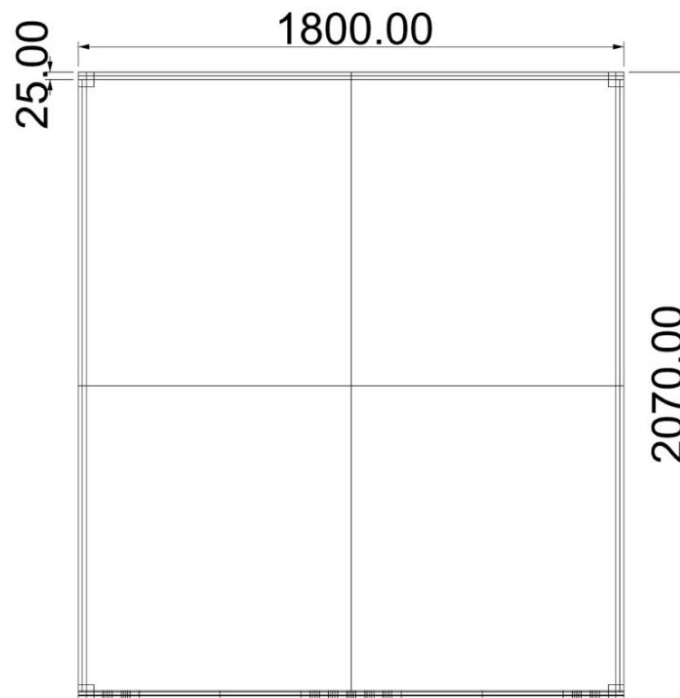

Sivun mittakuva (Marjo Tauriainen 2016)

Sivun 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Ensimmäisen hyväksytyn mallin mittapiirustukset ja 3D-kuvat

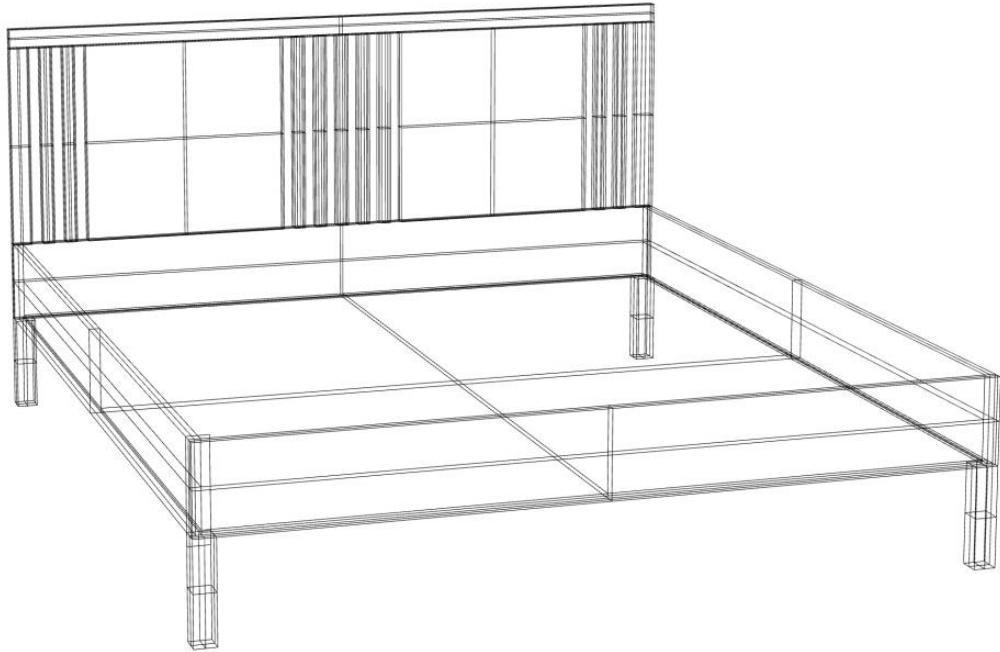

Pohjan mittakuva (Marjo Tauriainen 2016)

Pohjan 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Ensimmäisen hyväksytyn mallin mittapiirustukset ja 3D-kuvat

Perspektiivikuva (Marjo Tauriainen 2016)

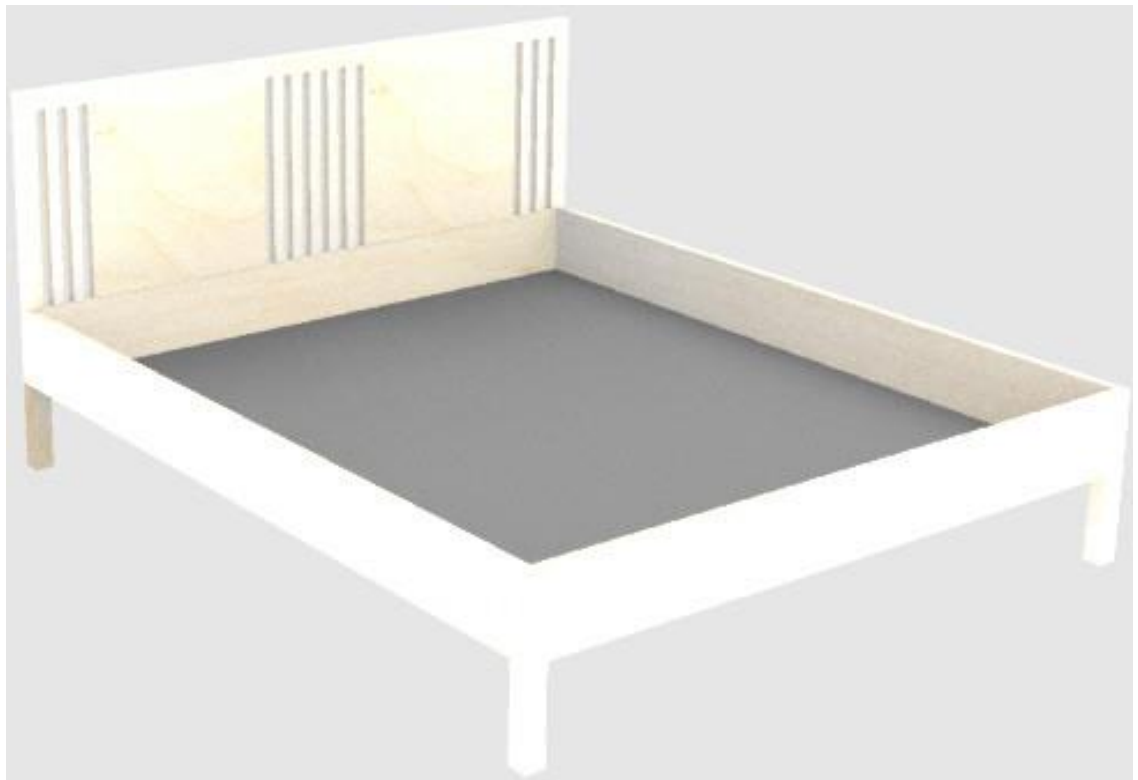

3D-kuva – koivu (Marjo Tauriainen 2016)

Ensimmäisen hyväksytyn mallin mittapiirustukset ja 3D-kuvat

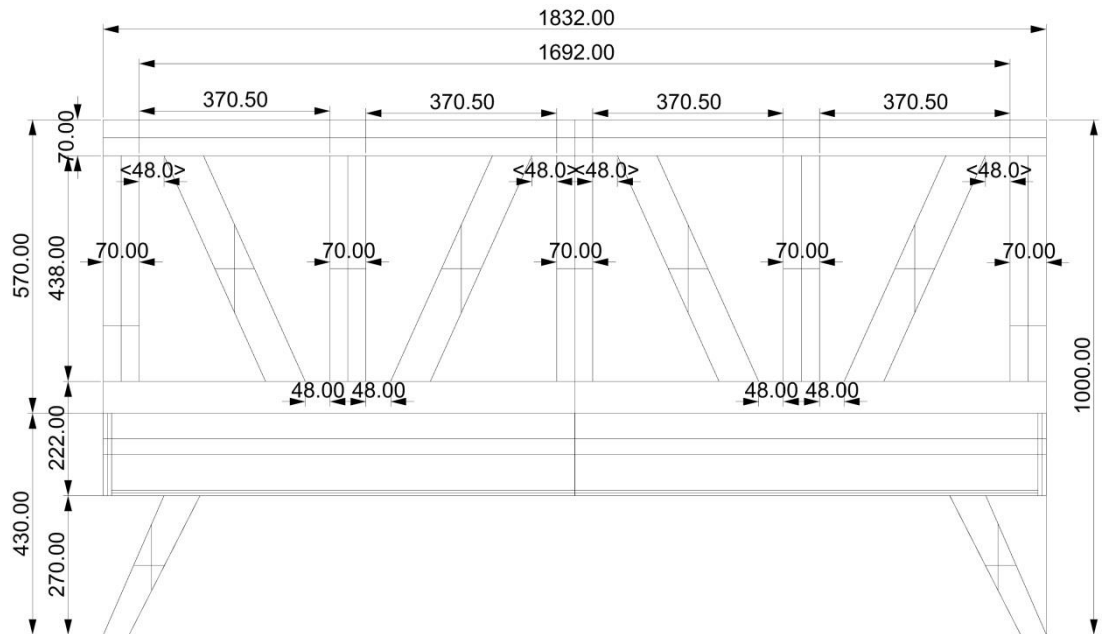

3D-kuva – musta (Marjo Tauriainen 2016)

3D-kuva – valkea (Marjo Tauriainen 2016)

Matalampi umpiosa päädyssä, vinot jalat

A wooden chair with a slatted back and a solid seat, shown from a side profile. The chair has a light-colored wood finish and a simple, modern design. The backrest consists of several vertical slats, and the seat is a single, wide, flat piece of wood. The legs are also made of wood and are slightly angled outwards.

Päädyn 3D-kuva, matalampi umpiosa (222 mm) päädyssä (Marjo Tauriainen 2016)

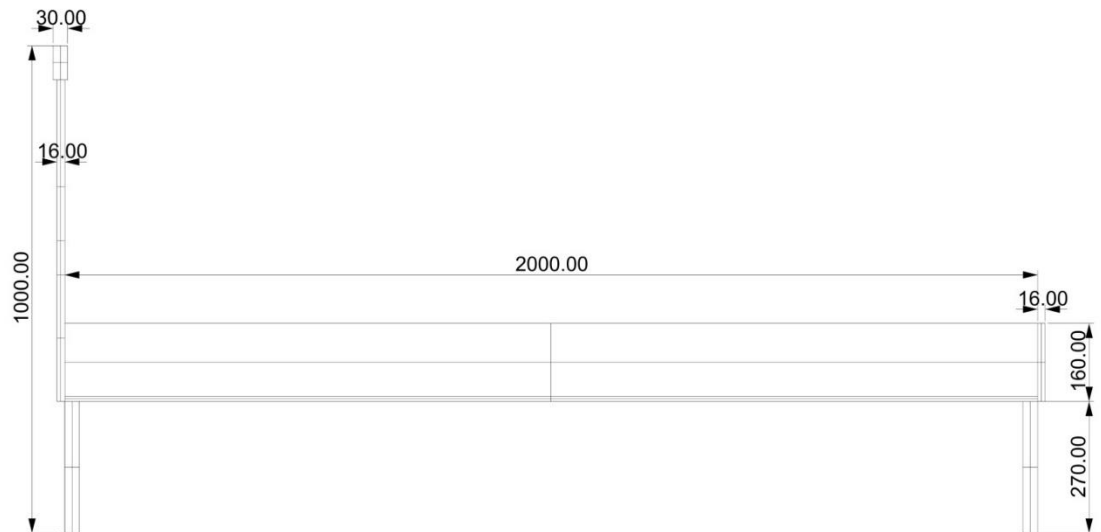
Lopullisen mallin mittapiirustukset, vaihtoehdot matalampi umpiosa päädyssä, korkeampi umpiosa päädyssä, suorat jalat päädyssä 3D-kuvat

Päädyn 3D-kuvat, vaihtoehdot: matalampi umpiosa/suorat jalat päädyssä tai korkeampi umpiosa (260 mm) päädyssä ja vinot jalat (Marjo Tauriainen 2016)

Lopullisen mallin mittapiirustukset, vaihtoehdot matalampi umpiosa päädyssä, korkeampi umpiosa päädyssä, suorat jalat päädyssä 3D-kuvat

Mittakuva - sivu

Sivun mittakuva (Marjo Tauriainen 2016)

Sivun 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Lopullisen mallin mittapiirustukset, vaihtoehdot matalampi umpiosa päädyssä, korkeampi umpiosa päädyssä, suorat jalat päädyssä 3D-kuvat

Matala umpiosa päädyssä, koivun värinen - 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Matala umpiosa päädyssä – suorat jalat päädyssä, koivun värinen - 3D-kuva –
(Marjo Tauriainen 2016)

Lopullisen mallin mittapiirustukset, vaihtoehdot matalampi umpiosa päädyssä, korkeampi umpiosa päädyssä, suorat jalat päädyssä 3D-kuvat

Korkeampi umpiosa päädyssä, vinot jalat, koivun värinen- 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Matala umpiosa päädyssä, vinot jalat, mustaksi maalattu koivu- 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

Lopullisen mallin mittapiirustukset, vaihtoehdot matalampi umpiosa päädyssä, korkeampi umpiosa päädyssä, suorat jalat päädyssä 3D-kuvat

Matala umpiosa päädyssä, vinot jalat, valkeaksi maalattu koivu- 3D-kuva

(Marjo Tauriainen 2016)

3 eri mallia 3D-kuva (Marjo Tauriainen 2016)

OPINNÄYTETYÖ 2016 / Marjo Tauriainen

ERGONOMINEN JA ESTEETTINEN SÄNKY

Yrityksemme ollessa toimeksiantajana opinnäytetyössä olemme pyrkineet kokonaisvaltaisesti

antamaan tietoa suunnitteluun vaikuttavista tekijöistä. Lähtökohtana mahdollinen kohderyhmä, tuote, muotoilu ja standardit.

Suunnittelun edetessä on hyvä antaa suunnittelijoille tietoa myös valmistukseen liittyvistä tekijöistä,

markkinoista ja hinnanmuodostuksesta. Valmistajalle oleellista on myyvän mallin tekeminen sekä

kustannustehokas valmistaminen.

Marjo Tauriaisen kanssa kävimme läpi sängyn suunnittelua ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Hän piirsi useita malleja, joista jouduimme karsimaan osan pois. Mallin sopiminen muuhun mallistoon ja tuotantoon on tärkeää. Markkinointikanavien selvitys tehtiin myös suunnitteluvaiheessa. Yksi malli kuitenkin nousi tyylillisesti sopivaksi valmistukseen ja siitä valmistettiin myös mallikappale.

Hänen työskentelynsä on ollut eteenpäin pyrkivää ja tehokasta. Yhteistyö toimi hyvin ja ratkaisuja tuotteisiin etsittiin yhdessä.

Opinnäytetyö on mielestäni hyvin tehty ja antaa hyvän kokonaiskuvan huonekalun suunnittelusta.

Kitee 13.4.2016

Raakel Tiihonen

toimitusjohtaja

KITEEN HUONEKALUTEHDAS OY